

ירושלים, כ"ה תשרי תשפ"ד
10 באוקטובר, 2023

הבהרה : פרוטוקול ועדת הפטור המשרדית אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן דהוא. התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המדינה.

פרוטוקול ועדת פטור משרדית מיום 9.10.2023 (בזום)

נוכחים: מר מאיר בינג, מנכ"ל, חבר
מר רועי בנבנישתי, חשב המשרד, חבר
עו"ד סורל הרלב, היועץ המשפטי, חבר (לא נכח בפגישה ומאשר בחתימתו את הפרוטוקול)
עו"ד אורית בקר, סגנית היועץ המשפטי, משקיפה
מר חסאן טואפרה, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, משקיף
מר רועי יסוד, מנהל תחום תוכניות עבודה ופרויקטים, משקיף
מר בן זילברמן, יועץ מנכ"ל, משקיף
גבי אילהאם שחברי, יועצת מנכ"ל, משקיפה

התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמת חדר מצב ייעודי למגזר הערבי

בהחלטת ועדת המכרזים מיום 9.10.23 (פרוטוקול 101/23) הוחלט לאשר התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 16/3 לתקנות חובת המכרזים להקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בהמשך להכרזה על מצב מיוחד בעורף וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,650,000 ₪ כולל מיסים. ההתקשרות תהא החל ממועד קבלת הסכם חתום על ידי מורשי החתימה של המשרד ועד 7 ימים מהמועד שבו יודיע המשרד לרשות המקומית על הפסקת השירותים.

נציג היחידה המקצועית וראש הרשות לפיתוח כלכלי מציגים את העקרונות להתקשרות ולהתנגות הפעילות ודחיפותה בשים לב לתקופת החירום.

חשב המשרד מבקש לדעת לגבי תאימות הפעילות מול פיקוד העורף ולכך משיבה היחידה המקצועית ונציגת הייעוץ המשפטי כי הפעילות נעשתה לאחר בדיקה מול פיקוד העורף כאשר הכוונה היא שצוות חדר המצב יהיה בקשר וחלק מפעילות פיקוד העורף.

לאור התקציב המוצג - חשב המשרד מבקש לדעת מה צפי ההפעלה ומדוע נדרש לאייש את המשרות בהיקף של משרות מלאות כאשר לאחר דיון עם היחידה המקצועית מוסכם כי למעט מנהל חדר המצב מרבית הרכזים יופעלו בשלב הראשוני במשרה חלקית (50%) וככל שיהיה צורך היקף העסקתם יוגדל באישור סגן חשב המשרד.

חשב המשרד מבקש להבין כיצד ירכש ציוד המחשוב ומדגיש כי יש לפעול ראשית בדרך של רכישה ישירות על ידי המשרד, היות והמדובר בציוד שחוזר לבעלות המשרד, וככל שיש קושי יינתן אישור חשב נקודתי לרכישה בדרך חלופית.

בנוסף, חשב המשרד מבקש הבהרה מדוע היקף רכיב שונות ובצ"מ עומד על 20% המהווה שיעור גבוה ומבקש להקטינו ל 10% בלבד - מנכ"ל המשרד מסביר את הנחיצות בהותרת רכיב זה בהיקף המלא על מנת לאפשר עמידה ביעדים באופן מיטבי לאור לוחות הזמנים. חשב המשרד מנחה, יחד עם היועץ המשפטי, כי יש להבהיר בהתקשרות כי הוצאה במסגרת רכיב זה תעשה בכפוף לאישור סגן חשב המשרד לכל הוצאה. בנוסף מנחה חשב המשרד כל ההוצאות ישולמו כנגד המצאת אסמכתאות.

מנכ"ל המשרד מנחה כי כל פרסום, שאינו מהווה תרגום של מסמך ממשלתי מאושר ייעשה בכפוף לאישור נציג היחידה המקצועית בתיאום עם דוברת המשרד והייעוץ המשפטי.

היועץ המשפטי שואל מדוע נדרש רכז תקשורת אם נבחר לאחרונה זוכה במכרז. מנהל הרשות לפיתוח כלכלי משיב כי ההתקשרות טרם הוקמה ובנוסף נדרש ניטור מידע מהרשתות.

המשרד לשוויון חברתי
ועדת מכרזים וחסויות

היועץ המשפטי מציין כי הדברים צריכים להיעשות בתיאום מלא עם מנהל אגף ביטחון וחירום במשרד.

הוחלט:

בהתייחס להחלטת ועדת המכרזים מיום 9.10.23 (פרוטוקול 101/23) הוחלט לאשר התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם בסכום של עד 1,650,000 ש"ח בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 3(16) לתקנות חובת המכרזים להקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגור הערבי, וזאת בהתייחס להערות שפורטו לעיל ולאחר אישור תקציב מעודכן על ידי סגן חשב המשרד.

סורל הרלב

רועי בנבנישתי

מאיר בינג

בשם רועי בנבנישתי

ירושלים, כ"ה תשרי תשפ"ד
10 אוקטובר 2023

**הבהרה: פרוטוקול ועדת מכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן ז'הוא.
התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים
לחייב את המדינה.**

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 09/10/2023 (בזום)

פרוטוקול מס' 101/23

נוכחים: מר, מאיר בינג, המנהל הכללי, יו"ר
מר אמיר גטהון, סגן החשב, חבר
עו"ד אורית בקר, סגנית יועץ משפטי, חברה
מר יגאל פחימה, מנהל אגף רכש, לוגיסטיקה ומכרזים, חבר
מר חסאן טואפרה, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, משקיף
מר רוני יסוד, מנהל תחום תוכניות עבודה ופרויקטים, משקיף
מר בן זילברמן, יועץ מנכ"ל, משקיף
גב' אילהאם שחברי, יועצת מנכ"ל, משקיפה
מר שמואל קילשטוק, מנהל תחום היערכות לחירום, משקיף
גב' טלי מחבר, ממונה יחידת הלוגיסטיקה, מרכזת הוועדה

הנושא: התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמת חדר מצב ייעודי למגזר הערבי

מצ"ב בקשתו של חסאן טואפרה, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים.

הרשות לפיתוח כלכלי אמונה מכוח החלטות ממשלה שונות (החלטת ממשלה מס' 1204 מיום 5.2.2007 והחלטה מס' 169 מיום 25.7.2021) לשמש כגוף אינטגרציה, חשיבה ומעקב בנושא הפעילות הממשלתית לקידום כלכלי חברתי של מגזר המיעוטים וכי תפקידיה יכללו הנגשת כלי סיוע ממשלתיים, כן נקבע כי היא תהווה גוף מקצועי שמנהל תמונת ידע עדכנית על החברה הערבית, על אתגריה בתחום הכלכלי-חברתי והפערים הקיימים בינה לבין כלל האוכלוסייה בנושא זה ותנגיש אותה למשרדי הממשלה ולקובעי המדיניות הממשלתית.

כן נקבע כי הרשות תפעל לביצוע תפקידיה תוך שיח תלת מגזרי (מגזר עסקי, גופי חברה אזרחית ומשרדי הממשלה) ובהתייעצות עם החברה הערבית ונציגיה, לרבות ועד ראשי הרשויות הערביות בישראל וארגוני החברה האזרחית הפעילים בה, להגשמת ייעודה והשגת מטרת העל שלה. עוד נקבע כי תפקידי הרשות ואוכלוסיית היעד שבאחריותה יכללו גם את החברה הערבית ביישובים המעורבים.

הבקשה:

מדינת ישראל מצויה בשעת חירום. הרשות לפיתוח כלכלי חברתי אמונה כאמור על תכלול המענים הממשלתיים הנדרשים לאוכלוסייה הערבית במדינת ישראל, אוכלוסייה שמצריכה מתן מענים ייחודיים ופתרונות במסגרת מצב החירום המיוחד שהוכרז.

במצב החירום הלאומי הנוכחי השורר במדינה בו אוכלוסיות נרחבות נזקקות למידע ביחס לשאלות הנוגעות למצב החירום במדינה, למשאבים הרלוונטיים לסיוע להן במהלכו וכן למידע מותאם, מונגש ורלוונטי, וביחס למגזר הערבי קיים מחסור בהנגשת המידעים. נוכח האמור מבוקש כי המשרד יפעל לקדם הקמת חדר מצב אשר ייתן מענים לכלל יישובי החברה הערבית במרכז ובצפון, כאשר חדר המצב ישמש כמוקד במסגרתו ייאספו נתונים, צרכים, אתגרים ועדכונים מהרשויות הערביות והצפתן בפני גורמי המדיניות ממשלתיים ומאידך יבוצעו פעולות להעלאת ההסברה למסרים ולמידע הממשלתי הרלוונטי, וזאת בשפת היעד ותוך התאמתם למאפיינים התרבותיים. מר טואפרה מציין כי לאחר חשיבה מוצע להתקשר עם עיריית כפר קאסם לצורך הקמת, הפעלה וניהול של חדר מצב לצורך מתן מענים בתקופת החירום, וככל הנדרש על ידי המשרד גם לאחר תקופת המלחמה, בהתאם להנחיות המשרד.

מר טואפרה מציג את הקריטריונים שנקבעו לבחירת הרשות המקומית שתרכז את הפעילות עבור כלל הרשויות:

1. הרשות המקומית שתבחר לניהול חדר המצב ומתן השירותים המפורטים היא אחת מהרשויות המקומיות בעדיפות לאומית המפורטות בנספח א' להחלטת הממשלה 550 מיום 24.10.2021 וזאת בשל הזיקה לפעילות המשרד האמון על יישום ותכלול ההחלטה והעבודה מול רשויות אלו.
2. הרשות המקומית שתבחר לניהול חדר המצב היא רשות מקומית שנמצאת בתוך אזור העורף המיוחד (קרי 80 ק"מ מרצועת עזה) וזאת בשל התנאים הייחודיים החלים על רשויות באזור זה.
3. הרשות המקומית שתבחר היא רשות שבה מתגוררים מעל 25 אלף תושבים וזאת על מנת לאפשר מתן מענים דרך רשות מרכזית.
4. הרשות שתבחר היא רשות שלמשרד קיים הסכם שיתוף פעולה במיזם מוארד (מיזם לפיתוח כלכלי ברשויות מקומיות במגזר הערבי), שלמשרד יש ניסיון חיובי בעבודה מולה, וזאת על מנת להקים ביעילות ובמהירות את המרכז בשל מצב החירום.

על בסיס הקריטריונים הנ"ל, הרשויות הרלבנטיות הן כפר קאסם וטירה. בשל הסמיכות למועד הבחירות לרשויות המקומיות הקרב, מוצע לבחור ברשות שבה ראש העיר המכהן אין מתמודד לבחירות וזאת על מנת להקטין חשש לשימוש במשאבים הממשלתיים לטובת תעמולת בחירות וגם על מנת לאפשר שיתוף פעולה מלא והקצאת זמן מלאה של ראש העיר לסיוע בהקמת חדר המצב. על פי המידע שנבדק ואומת, ראש העיר טירה המכהן מתמודד שוב בבחירות. ראש עיריית כפר קאסם הודיע על אי רצונו להתמודד ולא הגיש מועמדות לבחירות לעירייה. בשל כך, מוצע להתקשר עם עיריית כפר קאסם בנושא.

הנושא נבחן מול הרשות המקומית כפר קאסם אשר נכונה להעמיד ממקורותיה מבנה ייעודי ממוגן ובעל אבזור בסיסי לצורך הקמת חדר המצב. מנהל אגף חירום במשרד מבקש לקבל מידע מדויק אודות מיקום המבנה, גודלו והציוד הבסיסי שמוקצה במסגרתו.

בנוסף, מר טואפרה מציין כי הבחירה ברשות הני"ל נבדקה גם מול ועד ראשי הרשויות הערביות אשר ממליץ אף הוא על עריכת ההתקשרות עם עיריית כפר קאסם בשל חשיבותה של העיר, מרכזיותה והשיתוף הפעולה המלא שלה עם כלל הרשויות הערביות באזור ובכלל.

עוד יצוין כי תפקידי העירייה על פי דין כוללים הכנת המשק לשעת חירום.

לשאלת הוועדה ביחס למגזר הערבי והבדואי בדרום משיב מר טואפרה כי אזור גאוגרפי זה נבדל גם ביתר שעות החירום שהיו בשנים האחרונות, במתן המענים וחדרי המצב הרלוונטיים, כך למשל היה גם בתקופת הקורונה וכן כי לאחר בדיקה ותיאום מול האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב הם בוחנים הפעלה נפרדת של חדר מצב או התנעה מחודשת של חדרי מצב קודמים שהיו קיימים.

לשאלת הוועדה באם נבחנו האפשרויות להקמת חדר המצב תחת פיקוד העורף משיב מר טואפרה כי נעשתה בדיקה מול הגורמים הרלוונטיים אשר בשלב זה אינם בעלי פניות לנושא ואישרו כי אין להם מניעה כי המשרד יפעל באופן עצמאי לטיפול בנושא.

ככל שיוקם חדר מצב באופן המוצע פיקוד העורף יזמן באופן קבוע את צוות חדר המצב לישיבות תכופות לטובת הפעלה מיטבית של חדר המצב (מידע, תפעול).

מר טואפרה מציין כי מטרות ומשימות אפשריות לחדר מצב:

1. קבלת מידע חיוני מפיקוד העורף בעת חירום.
2. הנגשת מידע חיוני בעת חירום לחברה הערבית (לקח שנלמד במהלך תקופת הקורונה).
3. ניטור המידע שנמצא ברשתות החברתיות וסינון מידע שגוי (בדגש על מתסיס).
4. העמדת הכשרות למשימות חיוניות לעת חירום בדגש על צעירים ערבים. לדוג':
 - הכשרת מודל מעשייה (מחויבות, עידוד, שאלות והבנייה) כמענה ראשוני לאנשים שחו טראומה.
 - הכשרת מגישי עזרה ראשונה.
 - הכשרת צוותי חירום יישוביים.
 - הכשרה להדרכת פעילות הפגתית.
5. איגום צרכים שיוגדרו כמענים לעת חירום (בימים הראשונים לפעילות חדר המצב).
6. איגום צרכי התנדבות במרחב האזרחי, הנגשתם לצעירים הערבים ועידודם לפעול.

כן מבוקש לבחון כי במסגרת חדר המצב תיבחן היתכנות להפעלת קואליציית ארגוני חברה אזרחית בתחומים שונים בדגש על פנאי, ספורט ועוד. הפעלת מתנדבים, ארגוני נשים וכו'.

מר טואפרה מציין כי לאחר היוועצות בגורמי המקצועי מבוקש כי דפוס הפעולה העקרוני יהיה כדלקמן:

1. צוות חדר המצב יכלול: מנהל שישכר על ידי הרשות המקומית, נציג מערך חירום (פק"ע/משרד), נציג הרשות לפיתוח כלכלי, נציג אגף חירום במשרד, נציג ועד ראשי הרשויות הערביות, רכו תקשורת ומדיה (תרגום, הפצת הודעות, ניטור רשתות), רכו מחשוב (דש בורד,

- מערכת מידע), רכז לוגיסטיקה וציוד, רכז קשר חברה אזרחית (שת"פ עם מרס"ל – מרכז הסיוע לאזרח, בפק"ע"ר), רכז הכשרות (קשר עם רכז הכשרות במשרד לשוויון חברתי וכן עם רכז הכשרות בפק"ע"ר). במידת הצורך הצוות יגדל.
2. חדר המצב יכלול נותני שירותים חיצוניים לצורך שירות מוקד טלפוני בשפה הערבית לטובת העברת מידע ומשימות שונות.
3. חדר המצב יפעל 6 ימים בשבוע במשך למשך 8-10 שעות ביום. המוקד הטלפוני יפעל יותר שעות.

מצ"ב נספח תקציבי עקרוני לפיו העלות משוערת להעמדת והפעלת חדר המצב כ- 130 אש"ח לשבוע ועד סך של 550 אש"ח לחודש ובסה"כ עד 1,650,000 ₪ לשלושה חודשים לכל היותר.

הועדה מנחה כי מר טואפרה יוועץ לצורך מסמכי ההתקשרות עם מנהל אגף ביטחון חירום מידע וסייבר ביחס להיבטי סנכרון העבודה מול הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים ודגשים נדרשים ביחס לנושא החירום וכן עם מנהל אגף מערכות המידע במשרד וכן מתודלוג הסייבר במשרד לשם בחינת הצורך בקביעת דגשים בהתקשרות הנוגעים לאבטחת מידע ולשימוש במערכות מחשבויות קיימות מפעילות המשרד בעבר.

סגנית היועץ המשפטי מציינת כי שיתופי פעולה עם מגזרים שלישיים לרבות גיבוש הרשימות של העמותות כפופות לעיקרון השוויון ויעשו באישור הייעוץ המשפטי ואגף הביטחון מראש.

סגן החשב מציינ כי הוא מבקש לבחון הורדה של רכז לוגיסטיקה וציוד ולהבהיר כי תשלום בעבור רכיבי מחשב וריהוט (השלמה) הינם חד פעמיים.

הוחלט:

בהתאם לתקנה 3(16) לתקנות חובת המכרזים לאשר התקשרות בפטור ממכרז עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בהמשך להכרזה על מצב מיוחד בעורף וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,650,000 ₪ כולל מיסים. ההתקשרות תהא החל ממועד קבלת הסכם חתום על ידי מורשי החתימה של המשרד ועד 7 ימים מהמועד שבו יודיע המשרד לרשות המקומית על הפסקת השירותים. החלטה זו כפופה לאישור ועדת הפטור המשרדית.

תקנה תקציבית _____

מאיר בינג
אמיר גטהון
אורית בקר
יגאל פחימה
חסאן טואפרה

ירושלים, א' שבט תשפ"ד
11 ינואר 2024

הבהרה: פרוטוקול ועדת מכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן דהוא. התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנת ו/או הסכם התומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המדינה.

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 11.01.2024 (בשבב חתימות)
פרוטוקול מס' 1/24

הנושא: הארכת התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם – חדר מצב ייעודי למגזר הערבי

בהמשך למאורעות ה-7 באוקטובר 2023 ולכניסתה של מדינת ישראל לשעת חירום ולמלחמת "חרבות ברזל" אישרה ועדת המכרזים בדיונה מיום 9.10.23 להתקשר עם הרשות המקומית כפר קאסם לצורך הקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בהמשך להכרזה על מצב מיוחד בעורף וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,650,000 ₪ כולל מיסים. ועדת הפטור המשרדית דנה בנושא ביום 9.10.23 ואישרה את ההתקשרות המבוקשת בכפוף להערות שפורטו בפרוטוקול שם ולאישור תקציב מעודכן ע"י סגן החשב.

מר טואפרה מציין כי בהמשך לאמור חתם המשרד הסכם עם עיריית כפר קאסם ביום 11.10.23 לתקופה של 90 ימים לביצוע פרויקט שעניינו הפעלת חדר מצב בשעת חירום עבור החברה הערבית הכוללת העמדת אמצעים, בעלי תפקידים ומענה טלפוני, כמפורט בהסכם, וזאת עד לסך של 1,397,160 ₪, כולל מע"מ, בהתאם לתקציב המפורט שאישר סגן החשב. עוד נקבע בהסכם כי המשרד שומר לעצמו את שיקול הדעת המלא להאריך את תקופת ההסכם מעת לעת בתקופות נוספות על ידי מתן הודעה בכתב לרשות המקומית 15 יום קודם לסיום התקופה.

כעת מבקש ראש הרשות לפיתוח כלכלי להאריך את ההתקשרות הקיימת עם עיריית כפר קאסם על בסיס היתרות התקציביות הקיימות בפרויקט ביחס לאישורי ועדת המכרזים וועדת הפטור המשרדית וכן כספים שטרם נוצלו במסגרת תקציב ההסכם, כפי שיפורט להלן וזאת לתקופה נוספת של 30 ימים.

תקציב ההסכם כאמור נקבע על סך של עד 1,397,160 ₪, מר יסוד מציין כי נעשו התאמות שונות במהלך תקופת הפעילות מול סגן חשב המשרד שאסמכתאות להן מצורפות בנספח ב'. נכון למועד זה היקף המימוש המוערך ביחס לכלל דרישות התשלום שיוגשו עבור תקופת ההסכם הקיימת עומד על סך של 1,150,000 ₪ לכל היותר. בהמשך לכך היקף היתרה ביחס לתקציב שאושר לכלל הפעילות במקור הינו 500,000 ₪ בהתאמה.

הבקשה:

בהמשך לפעילת המבוצעת מבוקש להאריך את ההתקשרות הקיימת עם עיריית כפר קאסם ב-30 ימים נוספים עד ליום 11.2.2024, בהיקף כספי של 449,520 ש"ח, וזאת ללא עלות נוספת ובהתבסס על התקציב הקיים שאושר להתקשרות במקור.

כאמור, שר הביטחון הכריז ביום 7 באוקטובר 2023 על מצב מיוחד בעורף ברדיוס של 80 ק"מ מרצועת עזה ומאותה עת, מדינת ישראל נכנסה למלחמה. כתוצאה מאירועי הלחימה נדרשה הערכות שיא לחירום בעורף לצד פעולות אקטיביות להרגעת הרוחות ושמירה על שגרה ככל הניתן ומניעת התלקחויות. בתוך כך, המשרד לשוויון חברתי אמון על הטיפול באוכלוסייה הערבית במדינת ישראל, אוכלוסייה שמצריכה מתן מענים ייחודיים ופתרונות במסגרת מצב החירום המיוחד שהוכרז.

נכון ליום הגשת הבקשה, המצב המיוחד בעורף לא השתנה ואף הורחב לגבול הצפון. כיום יש יישובים ממונים מגבול הצפון כולל יישובים ערביים ובנוסף, אוכלוסייה רבה מאוד הנמצאת עד 30 ק"מ כולל מגבול הצפון – 26 יישובים ערביים המונים כ-300 אלף איש נמצאים באזור עימות פוטנציאלי. אוכלוסייה שהרשות לפיתוח כלכלי של המגזר הערבי סבורה שיש להמשיך ולקיים מולה את מתן המענים הממשלתיים וההתאמות בצורה המיטבית.

נציין, כי לנוכח הימשכות המצב המיוחד בעורף, המוקד החל לטפל, במסגרת מטרותיו כפי שהוגדרו, בהנגשת מידע חיוני לציבור. תחום זה גדל עם הימשכות המצב המיוחד בעורף שכן משפחות רבות מאוד נקלעו לקשיים כלכליים ולצורך ממשי להנגשת מידע שעיקרו הבנת הזכויות שרשויות המדינה העמידו לאורך החודשים האחרונים. בנוסף, יש עלייה משמעותית באבטלה בחברה הערבית ואנו רואים לנכון להעמיק את שיתופי הפעולה במונח מידע חנוגע להעסוקה המוקדמת ביחס למסלולים המוצעים במשרדי הממשלה השונים.

בנוסף נציין כי במהלך פעילותו של המוקד, נערכו בו ביקורים רבים, בין היתר: נשיא המדינה, שרים, חברי כנסת, פקידים בכירים במשרדי ממשלה, פיקוד העורף, משטרת ישראל, גופי פילנתרופיה ועוד.

כלל הביקורים תרמו ותורמים לתפקודו המיטבי של מוקד החירום.

מר טואפרה מציג בפני הוועדה סיכום הפעילות עד כה ומציין כי המוקד הצליח לעמוד בכל מטרותיו לשביעות רצונו המלאה ובאופן שעמד בציפיות וכן מציג בטבלה מסכמת את המענים שהועמדו בהתאם להסכם.

מעולות שנערכו בתקופת ההסכם	הסעיף בהסכם	מספר סעיף
הועמד מבנה עצמאי למוקד - מתחם שלם במרכז הקהילתי בכפר קאסם הכולל אולם מלאה, ממייד רחב ידיים, שני משרדים, מטבחון ושירותים. המבנה מטופל על ידי הרשות המקומית.	להעמיד ולתחזק על השבונה בכל תקופת ההסכם מבנה שימש כ"חדר מצב בשעת חירום עבור החברה הערבית" וישמש לקיום הפרויקט, חדר המצב מצוי במתנ"ס הממוקם ברחוב עבד אלכרים קאסם, כפר קאסם (להלן: "חדר המצב"). שינוי כתובת חדר המצב תהא באישור מורשי החתימה של המשרד. הרשות המקומית מצהירה כי קודם לחתימת הסכם זה היא לא הפעילה בעצמה ו/או באמצעות מי מטעמה "חדר מצב". הרשות המקומית מצהירה ומתחייבת כי חדר המצב הוא מבנה או חלק במבנה, בבעלות או בשכירות של הרשות המקומית או של תאגיד בשליטתה. של הרשות המקומית, המשמש את הרשות המקומית אך ורק לצורך הפעלת חדר המצב ברשות המקומית. הרשות המקומית מצהירה כי חדר המצב לא ישמש עבור פעילויות נוספות שאינן קשורות באופן ישיר להסכם זה.	3.1
בוצע איסוף מידע ממשרד הרווחה, ביטוח לאומי ורשות המסים וכן מארגון כל זכות, למטרת הנגשה לציבור; איסוף מידע בתחומי מיצוי זכויות; בנוסף התקיימה עבודה בשיתוף פעולה בין משרדי אל מול הרשויות המקומיות שמטרתה לקדם הכשרות - קורסי אריון 6 שעות המיועד לקהל הרחב ברשויות מקומיות, קורסי עזרה ראשונה 44 שעות לצוותי צה"י בישובים, קורסי חובשים 260 שעות לצוותי חירום ורפואה בישובים; התקיים תהליך עומק של איסוף צרכים בתחום תשתיות החירום של הרשויות המקומיות. תשתיות חירום ברמה הפיזית וברמת המוכנות של ההון האנושי לעבוד בחירום; מתקיים עדכון של המיפוי והצרכים של היישובים במצבי חירום, כולל מיפוי קורסי החירום הרלוונטיים שעברו על הרשות המקומית כמו סעייר (סיוע עצמי ראשוני); מיפוי הנתיבות וההימצאות של נגרי סעייר ברשויות המקומיות; מיפוי הצרכים של המפונים בקהילת עראמשה, ממצאי הסקר והמיפוי העלו צרכים כלכליים ופיזיים לרבות התאמת תוכנית הפינוי; בעקבות המיפוי התחיל תהליך של בחינת תוכנית הפינוי הקיימת נוצר קשר עם אגף פסי"ה במשרד הפנים. איסוף נתונים לגבי המוכנות והמוגנות של הרשויות המקומיות, כולל מיפוי מספר	לאסוף נתונים, צרכים, אתגרים ביחס לחברה הערבית בתקופת החירום מהרשויות הערביות, ארגוני החברה האזרחית או ממקורות אחרים, להנגיש מידע רלוונטי לחברה הערבית והצפת פערים לגורמים הממשלתיים לעדכן את המידע הנייל ולסייע למשרד להביאו בפני גורמי המדיניות הרלוונטיים.	3.2

המיוגויות הנחוצות לכל יישוב, כלל פער בין הצורך, האישור וההקצאה בפועל; העמקת הסקר בפסטה כחלק מההכנה לתוכנית הפינני.		
הוקמו שתי קבוצות התקשרות דרך הווסטאפ: קבוצה ראשונה הכוללת ראשי רשויות, ממצני משאבים וקבייטים (158 חברים); קבוצה שנייה כללה דוברי רשויות מקומיות (42 חברים), מטרת הקבוצות ליצור קשר רציף עם הרשויות המקומיות, להגיע בזמן אמת בדיווחים ולהנגיש להם קמפיניים של הסברה; עיבוד מיפוי וסקר מהרשויות המקומיות שבחן את רכזי ההתנדבות והמתנדבים ברשויות המקומיות; עיבוד המידע שהתקבל מהרשויות המקומיות ויצירת רשימות של ראשי רשויות, מהנדסים, קבייטים וממצני משאבים ברשויות המקומיות; יצירת מערכת שיה עם הרשויות המקומיות ובמיוחד הרשויות הנמצאות בטווח 0-20 ק"מ מהגבול, לעדכונים שוטפים בתחום המוכנות לחירום ותשתיות חירום;	יצירת רשימת אנשי קשר בלפחות 58 רשויות מקומיות בחברה הערבית בטווח שממרכז הארץ צפונה וזאת בהתאם לרשימה שתגובש עם מנהל ההתקשרות מטעם המשרד, ועדכונים באופן שוטף על תוצרי פעילות חדר המצב. ביחס לכל אחת מהרשויות המקומיות הנ"ל יהיה איש קשר אחד לפחות באחד מהתחומים הבאים - חירום, רווחה, התנדבות, מכלול אוכלוסייה רשותית, פיקוד העורף, משטרה.	3.3
עמידה בקשר רציף ו"משימתי" עם רוב הענפים בפיקוד העורף: ענף הסברה, מרס"ל, ענף מיגון, ענף התרעה, רציפת התפקוד, משי"לט ינאי, ענף התנהגות, ענף אוכלוסייה. במשטרת ישראל: קשר רציף עם אגף סיף. במשרדים האחרים - לפי מתכנלי ההחלטה בתקאדום ואחרים (חינוך - שידן נאטור תאפי, רווחה - ד"ר רון שביט, בריאות - נור אלהאדי שחברי, הקלאות - חוסיין סעד, פנים - אלי מועלם - יו"ר אגף פסי"ח, עבודה - אושרת שמעון ועוד).	עמידה בקשר קבוע עם הגורמים הרלוונטיים בצה"ל (בדגש על פיקוד העורף), משטרת ישראל ומשרדי הממשלה הרלוונטיים וקבלת הנחיותיהם לציבור.	3.4
הפקת דוחות יומיים ולאחר תקופה שבועיים למשרד של פעילות המוקד בנושאים עיקריים כפי שהוגדרו בתחילת הדרך: מיפוי מוכנות ברמות שונות ברשויות לפי חיתוכים שונים (לרוב מרחק מגבול הצפון), תהליכי הכשרה בתחומי חירום וחוסן, תהליכי הכשרה לגופי חברה אזרחית והכוונה לפעולה בחירום, הנגשת תכנים מפקיער וממשרדי ממשלה לציבור - קמפיניים בעלי חשיפה רבה, הנגשת זכויות בחירום לאוכלוסייה.	סיוע למשרד בריכוז ואספקת מידע לגורמי המדיניות בלפחות חמישה נושאים עיקריים כפי שינחה נציג המשרד בדגש על הפקת דוחות יומיים, ובמידת הצורך שעתיים, אודות מידע הנאסף במסגרת פעילות חדר המצב לרבות ניתוח והצגת חיתוכים לפי חלוקה גיאוגרפית, או בכל שיטה אחרת שתידרש.	3.5
סדרת הכשרות והנחיות של החברה האזרחית ההכשרה מתמקדת בעשייה בעת חירום של ארגוני חברה וחינוך, תוך יצירת חיבור של מוקד החירום עם הגיוני; תרגום החומר המתקבל מפיקוד העורף, הנגשתו והתאמתו לחברה הערבית, מבחינה חברתית ותרבותית (הכי מוגן שיש); תרגום והתאמת תוכן ממשרדי ממשלה רלוונטיים (ביטוח לאומי, משרד העבודה, לשכות תעסוקה, רשות המסים, משרד הבריאות), כמו מיצוי זכויות (זכות ביטחון), תחליף ההנגשה כולל שימוש בפלטפורמות שונות כמו רשתות חברתיות, רדיו, אתרי אינטרנט.	ריכוז מידע יומי וההנחיות שמפורסמות בתקופת החירום על ידי הגורמים המוסמכים, תרגומם והנגשתם לחברה הערבית.	3.6

קבלת ניטור מידע ממשטרת ישראל אחת לשבוע. סינון מידע שגוי - לא נערך.	ניטור מידע אודות מצב החירום המתפרסם ברשתות החברתיות וסינון מידע שגוי - ריכוז המידעים השונים בדוחות שוטפים.	3.7
הוקמה קבוצת ווטסאפ לארגוני חברה אזרחית בחברה הערבית שכוללת 130 משתתפים למטרת יצירת שיח מקצועי ודריכות מקצועית; הנגשת המידע שהתקיימה התייחסות אליו בסעיף 3.6 לרשויות המקומיות דרך הערוץ שהוקם עם ראשי הרשויות והנציגים שלהם; דף פייסבוק למוקד - כ k2 עוקבים ושורה ארוכה של פוסטים הממוקדים בהסברה לעיתות חירום.	מתן כל מידע זמין ומיידי ובאופן יזום, בנושאים הקשורים במצב החירום לאנשי הקשר ברשויות המקומיות או בארגוני החברה האזרחית ולממונים ולפועלים בשטח, תוך בניית מאגר מידע מצטבר בנושאים אלו לרבות באמצעות בניית קבוצות ווטסאפ ייעודיות, ערוץ טלגרם, פייסבוק ועוד.	3.8
4 הכשרות בתחום רפואה דחופה (עזרה ראשונה 44 שעות) - 100 משתתפים; 2 הכשרות חובשים (10 שעות) - מתחילות בימים אלו; 6 הכשרות חוסן נפשי שנערכו לצוותים ברשויות המקומיות וקהילות נשים, הכשרה אחת יחד עם רשות הכבאות וההצלה בנושא הגנה מאש בזמן חירום, 11 הכשרות סעייר על ידי חברת מגן (רק תיווך) 4 הכשרות לסטודנטים בשיתוף עם עמותת רואד להשכלה גבוהה ועוד.	העמדת הכשרות למשימות חיוניות לעת חירום בתיאום עם אגף החירום והביטחון במשרד.	3.9
איגום צרכים על ידי מיפוי שנעשה בתחילת הדרך בכל הרשויות המקומיות (58) - בתחומי תקשורת, ציוד חירום, מיגון, צוותי חירום ברשות, תפקוד הרשויות ועוד. אל מול האיגום הועמד תקציב מהמשרד, ממשרד הפנים, ממשרד נגב גליל, הופנו בקשות לפילנתרופיה, חולקו מלגות לפעילות חירום לסטודנטים, הועמדו נגרי סעייר, שימוש ביתרות 23 לטובת מיגונות ועוד.	איגום צרכים שיוגדרו כמענים לעת חירום.	3.10
כינוס ארגוני חברה אזרחית שניגשו לקול קורא שיצא עם הקמת המוקד - 23 גופים השתתפו; חיבור ארגוני חברה אזרחית לרשויות לפי צרכים ויכולת מענה (תשביק).	איגום צרכי התנדבות במרחב האזרחי - מובהר כי שיתופי פעולה עם מגורים שלישיים לרבות גיבוש הרשימות של גורמים אזרחיים כפופות לאישור מראש של מנהל ההתקשרות מטעם המשרד ולהנחיות ייעוץ המשפטי ואגף הביטחון במשרד.	3.11
כל רשימות התפוצה שהתקבלה בהכשרות, הנציגות הרשותיות שההכשרות תואמו מולה, והמשתתפים בקבוצות ההכשרה השונות ברשויות המקומיות, עובדו וקובצו במאגרי המידע של המוקד; המידע והנתונים אודות פרטי הקשר של ראשי הרשויות והנציגים של הרשויות המקומיות מעובדת ונמצאת במאגר הנתונים של המוקד; הפקת דוחות ולמידה בתוך המוקד מנתוני החשיפה של הפוסטים והמעורבות שלהם לבדיקת היעילות של הכלי ושיפורו.	כלל המידע המעובד וכן הדוחות יהיו זמינים הן בשפה העברית והדוחות שיוגדרו על ידי נציג המשרד גם בשפה הערבית על מנת לאפשר למשרד לבצע פיקוח והעברת המידע, ככל שיידרש, בזמן מיטבי. מובהר כי כלל דברי הפרסום, המופקים במסגרת הפרויקט, שאינם מהווים תרגום של תומר רשמי שהופק על ידי גורמים רשמי מוסמך בתקופת החירום, יהיו טעונים אישור מראש של מנהל ההתקשרות מטעם המשרד והייעוץ המשפטי של המשרד.	3.12

כעת, עם היתכנות להרחבה של החזית הצפונית ועם קישוריות רבה מאוד לפק"ער ולמשרדי הממשלה השונים והנגשת תכנים בהתאם לצורך, אנו מבקשים להאריך את תקופת ההתקשרות של המוקד.

סגן חשב המשרד מציין כי בהתאם לנתונים שנמסרו ע"י היחידה המקצועית תקציב הרשות לפיתוח כלכלי עומדת יתרה של 262,000 ₪ כאשר את יתרת הסכום בגובה 187,520 נדרש בעת הזו להחריג תקציבית באישור מטה החשב הכללי.

נוכח הנתונים מעלה, הוועדה סבורה כי בנסיבות העניין נוכח כך שהמדובר בהתקשרות קיימת, שמצב החירום טרם הסתיים וכי ההארכה כמבוקש הינה הדבר המיטבי על מנת לשמור על חיסכון, אחידות ויעילות – לאשר את הארכת ההתקשרות ביחס ל 17 הימים אשר בסמכותה ולהנחות את המשרד לפעול למול מטה השחכ"ל ביחס ליתרה התקציבית הנדרשת.

הוחלט:

בהתאם לתקנה 3(4)(ב)(1) לתקנות חובת המכרזים:

1. לאשר התקשרות המשך ללא עלות נוספת עם הרשות המקומית כפר קאסם להמשך הפעלת חדר מצב ייעודי למגזר הערבי זאת לתקופה של 17 ימים החל מיום 10.1.2024 בהיקף כספי של עד 262,000 ש"ח כולל מע"מ ככל שחל ביחס לתקציב שפורט בפרוטוקול זה לעיל, בהתאמה.
2. לאשר הארכת ההתקשרות ל 13 ימים מעבר לקבוע בסעיף 1 לעיל וזאת כך שסה"כ תקופת ההארכה תסתיים עד ליום 11.2.2024 בהיקף נוסף של 187,520 ₪ (ובסה"כ 449,520 ₪ למלוא 30 הימים) וזאת בכפוף לכך שהתקבל אישור החשב הכללי לקיום תקציבי.

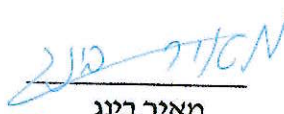
תקנה תקציבית: _____

חתימות חברי הוועדה:

אמיר גטהון

אורית בקר

יגאל פחימה

מאיר בינג

חתימת היחידה המקצועית: חסאן טאופרה

ירושלים, ד' אדר א תשפ"ד
13 פברואר 2024

**הבהרה: פרוטוקול ועדת מכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן דהוא.
התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים
לחייב את המדינה.**

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 07.02.2024
פרוטוקול מס' 5/24

נוכחים: מר, מאיר בינג, המנהל הכללי, יו"ר
מר אמיר גטהון, סגן החשב, חבר
עו"ד אורית בקר, סגנית יועץ משפטי, חברה
מר רועי יסוד, ראש מטה הרשות לפיתוח כלכלי בחברה הערבית, משקיף
גב' תום שחר זהרי, דוברת המשרד, משקיפה
גב' אילהאם שחברי, יועצת מנכ"ל, משקיפה
גב' טלי מחבר, ממונה יחידת הלוגיסטיקה, ממלאת מקום מרכזת הוועדה
גב' שני גולן, סטודנטית אגף רכש נכסים ולוגיסטיקה

הנושא: התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם – הפעלת חדר מצב ייעודי למגזר הערבי

הרשות לפיתוח כלכלי אמונה מכוח החלטות ממשלה שונות (החלטת ממשלה מס' 1204 מיום 5.2.2007 והחלטה מס' 169 מיום 25.7.2021) לשמש כגוף אינטגרציה, חשיבה ומעקב בנושא הפעילות הממשלתית לקידום כלכלי חברתי של מגזר המיעוטים וכי תפקידיה יכללו הנגשת כלי סיוע ממשלתיים, כן נקבע כי היא תהווה גוף מקצועי שמנהל תמונת ידע עדכנית על החברה הערבית, על אתגריה בתחום הכלכלי-חברתי והפערים הקיימים בינה לבין כלל האוכלוסייה בנושא זה ותנגיש אותה למשרדי הממשלה ולקובעי המדיניות הממשלתית.
כן נקבע כי הרשות תפעל לביצוע תפקידיה תוך שיח תלת מגזרי (מגזר עסקי, גופי חברה אזרחית ומשרדי הממשלה) ובהתייעצות עם החברה הערבית ונציגיה, לרבות ועד ראשי הרשויות הערביות בישראל וארגוני החברה האזרחית הפעילים בה, להגשמת ייעודה והשגת מטרת העל שלה. עוד נקבע כי תפקידי הרשות ואוכלוסיית היעד שבאחריותה יכללו גם את החברה הערבית ביישובים המעורבים.

הבקשה:

מדינת ישראל מצויה כיום בשעת חירום. במסגרת זו פונו ישובים מחבלי ארץ שונים לרבות היישובים הערביים עג'ר וערב אל עראמשה – בנוסף היישוב פסוטה מצוי בפניו נצור זאת בעוד הרשות המקומית נצרת מהוה רשות קולטת.

הרשות לפיתוח כלכלי אמונה כאמור על תכלול המענים הממשלתיים הנדרשים לאוכלוסייה הערבית במדינת ישראל, אוכלוסייה שמצריכה מתן מענים ייחודים ופתרונות במסגרת מצב החירום.

במצב הלחימה השורר כיום עדיין קיימים פערי ידע משמעותיים של אוכלוסיות נרחבות לשאלות הנוגעות למשאבים הרלוונטיים לסיוע להן במהלכו וכן למידע מותאם, מוגש ורלוונטי – זאת היות

וישנו מחסור בהנגשת המידעים ובאפיקי פעולה מותאמים למגזר הערבי. כן יש מקום להיות ערוכים להתפתחות במצב החירום בצפון המדינה.

ועדת המכרזים אישרה בדיונה מיום 9.10.23 להתקשר עם הרשות המקומית כפר קאסם בפטור ממכרז לפי תקנה (16)3 לתקנות חובת המכרזים לצורך הקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בהמשך להכרזה על מצב מיוחד בעורף וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,650,000 ₪ כולל מיסים, בהתבסס על הקריטריונים שפורטו בפרוטוקול שם וכן לאור כך שתפקידי העירייה על פי דין כוללים הכנת המשק לשעת חירום. ועדת הפטור המשרדית דנה בנושא ביום 9.10.23 ואישרה את ההתקשרות המבוקשת בכפוף להערות שפורטו בפרוטוקול שם ולאישור תקציב מעודכן ע"י סגן החשב. בהמשך לכך פעל המשרד לחתימה על הסכם התקשרות עם עיריית כפר קאסם להפעלת חדר מצב למשך שלושה חודשים ובהמשך אישרה ועדת המכרזים בפרוטוקול 1/24 מיום 11.1.2024 הארכה נוספת של חודש ימים על בסיס יתרות שטרם נוצלו בהתקשרות וזאת עד ליום 12.2.24.

הפעילות שאושרה כללה הקמת חדר מצב אשר ייתן מענים לכלל החברה הערבית (כאשר בהיוועצות עם האגף הבדואי נמסר כי אוכלוסייה זו מטופלת על ידם בנפרד) כאשר חדר המצב ישמש כמוקד במסגרתו ייאספו נתונים, צרכים, אתגרים ועדכונים והצפתן בפני גורמי המדיניות ממשלתיים ומאידך יבוצעו פעולות להעלאת ההסברה למסרים ולמידע הממשלתי הרלוונטי, וזאת בשפת היעד ותוך התאמתם למאפיינים התרבותיים.

כעת ההתקשרות קצרת המועד הסתיימה ואולם מצב הלחימה עודנו נמשך ותיתכן התפתחות בחזית הצפונית, שם לרשות לפיתוח הכלכלי ריכוז משמעותי של יישובים רלוונטיים, והכל בעוד צרכי האוכלוסייה הערבית בתקופה זו עדיין טעונים סיוע וגורם מלווה.

כאמור לעיל כיום יש יישובים מפונים מגבול הצפון כולל יישובים ערביים ובנוסף, אוכלוסייה רבה מאוד הנמצאת עד 30 ק"מ כולל מגבול הצפון – 26 יישובים ערביים המונים כ 300 אלף איש נמצאים באזור עימות פוטנציאלי - אוכלוסייה שהרשות לפיתוח כלכלי סבורה שיש להמשיך ולקיים מולה את מתן המענים הממשלתיים וההתאמות בצורה המיטבית.

מר יסוד מציין כי בימים הראשונים להפעלת המוקד בוצע סקר באשר למוכנות לחירום של 58 הרשויות הנמצאות תחת טיפול המשרד. הסקר חשף פערים וצרכים רבים אם בצידוד, אם בהסברה, אם בהכשרות ועוד. בד בבד מצב הלחימה יצר קונפליקטים בתעסוקה למגזר הערבי לצד מורכבות במרקם היחסים בין יהודים לערבים בתוך תחומי המדינה סקר זה שימש כבסיס לתכנית העבודה הראשונית של חדר המצב.

לבקשה צורף דו"ח מסכם לעבודת המוקד.

כעת מבוקש את אישור ועדת המכרזים לבצע התקשרות חדשה עם עיריית כפר קאסם לביצוע חדר מצב המותאם לתוכנית המעודכנת שמציגה היחידה המקצועית – לאחר תובנות וניתוח של

הביצועים שהיו במסגרת ההתקשרות שהסתיימה ועל מנת להביא לתוצר מיטבי ביחס ליעדים הנדרשים כעת.

היחידה המקצועית מציינת כי הקריטריונים שפורטו בפרוטוקול 101/23 הינם רלוונטיים גם לתקופה הנוכחית כאשר המתווה המבוקש כעת הינו לתקופה של שלושה חודשים וזאת להפעלת מתווה של חדר מצב בשעת חירום עבור החברה הערבית הכולל העמדת אמצעים, בעלי תפקידים ומענה לצרכים עדכניים שמופו וזאת עד לסך של 1,158,885 ₪ כולל מע"מ, בהתאם לתקציב המפורט שאישר סגן החשב. עוד יקבע בהסכם כי המשרד שומר לעצמו את שיקול הדעת המלא להאריך את תקופת ההסכם מעת לעת בתקופות נוספות על ידי מתן הודעה בכתב לרשות המקומית 10 יום קודם לסיום התקופה וזאת עד לתקופה כוללת בת שלושה חודשים נוספים לכל היותר.

מר יסוד מציג את הפעילות שנעשתה עד כה וכן מציין כי מעבר לבקשה נעשה הליך מיפוי ועבודה משותפת צמודה עם פיקוד העורף, אשר טרם מפעיל איש צוות ייעודי לחברה הערבית, ולכן הדברים הם בתיאום מלא עימם. מר יסוד מציין כי בניתוח המצב הנוכחי עולה כי מיפוי האתגרים הנוכחיים לפעילות הינם ביחס לנקודות הבאות :

1. היערכות להרחבת החזית הצפונית במסגרתו נדרשות הפעולות הבאות – חיזוק וביסוס הקשר עם רשויות מקומיות בטווח של 0-30 ק"מ אשר כולל - קשר רציף עם פקע"ר, רח"ל ומשרד הפנים, סיוע בפינוי ובאיתור מוקדי קליטה לאוכלוסייה, ביצוע הכשרות חוסן, התמקדות בהנגשת הסברה פקע"ר ועוד.
2. הגברת ההנגשה השפתית והתרבותית של מסלולי הסיוע ואפיקי הזכויות הממשלתיים העומדים לרשות האוכלוסייה הערבית ככלל, ואוכלוסייה בטווח היעד בפרט - הסברה ברשתות, דף נחיתה מיצוי זכויות, שת"פ כל זכות ועוד.
3. השתלבות תזרה בשוק העבודה כפי שהיה טרום ה 7/10 (בניכוי תחומים שלא חזרו לפעילות) – בכפוף לאישור מתווה פעולה מול הייעוץ המשפטי ודוברות המשרד.
4. הגברת פעולות ארגוני חברה אזרחית מהחברה הערבית בפעולות לבניית החוסן ובהפעלה בחירום בכלל זה פעולות הכשרת ארגונים הכוונתם למענים הזמינים, הוצאת קול קורא מחודש להיכלל ברשימת הדיוור של המוקד והן לקבלת כניסת משתמש למערכת תשביק.
5. הנגשה והסברה - העמקת פעולות ההסברה ביחס להנגשת מידע מפיקוד העורף וממשרדי ממשלה נוספים - אם להנחיות לעת חירום, אם הנגשת אפיקי זכויות מהמשרדים השונים ובנוסף להסברה בתחומי חיזוק ולכידות החברה הישראלית בעת החירום – בכפוף לאישור דוברת המשרד ובתיאום עם הייעוץ המשפטי.
6. ניתוח ממצאים שוטפים והכנת מסמך ייעודי לביצור המוכנות לעת חירום באוכלוסייה הערבית ביום שאחרי מצב החירום הנוכחי, ובכלל זה סיכומים עקרוניים בפקע"ר, רח"ל, פסי"ח ומ"י על תכלול פעולת החירום בחברה הערבית (היעד הוא שהסיכומים יתורגמו לפקודות אנגמיות, הנחיות מפכ"ל וכדומה), חתירה להסדרה בהנחיות המדיניות ביחס למוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית נצור וערוך להפעלה בהיתן מצב מיוחד בעורף ועוד.

לשאלת הוועדה מדוע נדרשת התקשרות חדשה ולא הארכת הקיים בתנאים זהים מדגיש מר יסוד כי מערך הפעולות המבוקשות כעת הינו לאתר שעבר זמן מתוכנית ההפעלה הראשונית וכי הדברים

עודכנו למודל הפעלה מותאם ומתוך ראיית אורך אשר לא הייתה במודע ההפעלה הראשונית ולכן מבוקש כעת לצאת בהליך התקשרות מעודכן וחדש חלף הארכת הקיים. התקציב שהוצג קוצץ והותאם, בין היתר לאור התובנות שעלו מההפעלה הקודמת ולאור היעדים והאתגרים הנצפים כעת – הפחתת היקף הטלפוניה, הכללת רכיב של סקר חוסן רגשי בעת חירום ואפקטיביות ותוצאתיות, הכנת תיק מערך עתידי – המדובר בתוצרים שלא היו קיימים קודם לתוכנית המבוקשת.

סגנית היועץ המשפטי מדגישה כי על כלל פעולות הפרסום להיעשות בתיאום עם דוברת המשרד וכן לאחר קביעת מתווה פעילות עקרוני מול הייעוץ המשפטי. כן היא שבה ומציינת כי שיתופי פעולה עם מגזרים שלישיים לרבות גיבוש הרשימות של העמותות כפופות לעיקרון השיוויון ויעשו באישור הייעוץ המשפטי ואגף הביטחון מראש.

מר יסוד מציין כי גם בתקופת ההתקשרות המתוכננת כעת נאותה עיריית כפר קאסם להעמיד את בחצריה מבנה ייעודי ללא עלות.

הוחלט:

בהתאם לתקנה 3(16) לתקנות חובת המכרזים לאשר התקשרות בפטור ממכרז עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בהמשך להכרזה על מצב מיוחד בעורף וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,158,885 ₪, כולל מיסים. וכן יעמדו אופציות למשרד להאריך את ההסכם מעת לעת עד לשלושה חודשים נוספים ובלבד שניתן לבטלו בהודעה מוקדמת של 10 ימים טרם סיום התקופה. ההתקשרות בכפוף למקור תקציבי.

החלטה זו כפופה לאישור ועדת הפטור המשרדית.

תקנה תקציבית: _____

חתימות חברי הוועדה:

אורנית בקר

אמיר גטהון

מאיר בינון

חתימת היועץ המקצועית

ירושלים, ו' אדר א תשפ"ד
15 פברואר 2024

הבהרה: פרוטוקול ועדת מכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן דהוא. התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנת ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המדינה.

פרוטוקול ועדת פטור משרדית מיום 13.2.2024 (טלפונית)

נוכחים: מר מאיר בינג, מנכ"ל, חבר
מר רוני בנבנישתי, חשב המשרד, חבר
עו"ד סורל הרלב, היועץ המשפטי, חבר
עו"ד אורית בקר, סגנית היועץ המשפטי, משקיפה
מר אמיר גטהון, סגן החשב, משקיף
מר רוני יסוד, מנהל תחום תוכניות עבודה ופרויקטים, משקיף
גבי טלי מחבר, מנהלת יחידת הלוגיסטיקה, מיימ מרכזות ועדת המכרזים

הנדון: התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמת חדר מצב ייעוץ למגזר הערבי

בהחלטת ועדת המכרזים מיום 7.2.2024 (פרוטוקול 5/24) הוחלט לאשר בהתאם לתקנה 163(16) לתקנות חובת המכרזים התקשרות בפטור ממכרז עם הרשות המקומית כפר קאסם להקמה והפעלה של חדר מצב ייעוץ למגזר הערבי וזאת למשך שלושה חודשים ועד לסך של 1,158,885 ש"ח, כולל מיסים. וכן יעמדו למשרד אופציות להאריך את תקופת ההתקשרות מעת לעת עד לשלושה חודשים נוספים, ובלבד שניתן להפסיק את ההתקשרות בהודעה מוקדמת של 10 ימים טרם סיום התקופה.

נציג היחידה המקצועית מתאר כי המדובר בהתקשרות אשר מבוקש לבצעה מחדש זאת לאחר שהתקיימה תקופה של פעילות במסגרת התקשרות שהסתיימה ועתה מובאת לאישור התקשרות חדשה לאחר שניתוח תובנות שונות בזמן הפעילות הראשונית העלה אלמנטים שיש לעדכן ומתוך ראייה מעודכנת בהיערכות לחזית הצפונית האפשרית והשלכותיה, והשינויים הנדרשים מוטמעים בהתקשרות החדשה.

לשאלת חשב המשרד נציג היחידה המקצועית סוקר באריכות את הרכיבים שבוצעו עד עתה וכן משיב לשאלתו ביחס לרכיבים המעודכנים בהתקשרות הכוללים מעבר להפעלת מוקדן פנימי חלף חברה חיצונית, היערכות מותאמת ליישובי הצפון מתוך רצון לבנות היערכות מותאמת ליישובים אלו במימדי הקליטה והטיפול (לזוג ערב אל עראמשה), הוספת רכיבי קידום זכויות חירום ואפיקי תעסוקה בחירום בשיתוף פעולה עם פיקוד העורף, משרד הכלכלה, משרד העבודה וגורמים שונים מטעמם, הכשרות וכן סקרים נקודתיים.

חשב המשרד מבקש להבין כיצד יירכש ציוד המחשוב ומדגיש כי יש לפעול ראשית בדרך של רכישה ישירות על ידי המשרד, היות והמדובר בציוד שחוזר לבעלות המשרד, וככל שיש קושי יינתן אישור חשב נקודתי לרכישה בדרך חלופית.

לעניין הסקרים מציין היועץ המשפטי כי למשרד קיימת התקשרות עם ספק במסגרת מכרז מרכזי שירותי ייעוץ מדיניות להפעלת פלטפורמה לשיתוף ציבור כולל סקרים ויש לבחון את השימוש בה כשניתן ולחסוך עלויות. מר יסוד משיב כי הנושא נבדק ואין במערכת זו יכולת לסקר דעת קהל.

היועץ המשפטי מבקש לקבל פרטים על קידום תעסוקה בחירום ומר יסוד משיב כי מדובר בחיבור של האוכלוסייה הערבית ליוזמות ממשלתיות בשילוב הכשרות זמניות וזאת לתקופת הביניים בעת החירום הנוכחית שבה נוצרו קשיי תעסוקה לאוכלוסייה הערבית.

היועץ המשפטי שואל לגבי רכיבי פרסום הנכללים בתקציב האם נבדקה האפשרות לבצע באמצעות לפי"ם וכן על הממשק אל מול יועץ התקשורת לחברה הערבית שיש למשרד עמו התקשרות. מר יסוד משיב כי יועץ התקשורת מעורב אך חלוקת העבודה היא שהיועץ מטפל בפעילות השוטפת של הרשות ובפרויקט מדובר בפעילות נקודתית שעיקרה הנגשת מסרים בקשר עם מצב החירום. לגבי לפי"ם משיב מר יסוד כי הנושא נבדק באמצעות דוברת המשרד והם השיבו כי השירותים המבוקשים לא מבוצעים על ידם והמליצו לבחון אפיקי התקשרות חלופיים, לרבות בהוראות תכ"ם ככל שרלוונטיות. מעיון בדברים עולה שביחס לרכיבים המבוקשים צוין בהודעת המכרז המרכזי לעניין שירותי מחשוב ותשתיות טכנולוגיות כי הוא לא חל על פתרונות מקיפים ושלמים לצורך פרויקט מסוים ולכן אין מניעה לקדם את הרכיב באופן המבוקש.

הוחלט:

לאחר עיון בהחלטת ועדת המכרזים מיום 7.2.2024 (פרוטוקול 5/24), ועדת הפטור המשרדית מאשרת את החלטת ועדת המכרזים בדבר התקשרות עם הרשות המקומית כפר קאסם בסכום של עד 1,158,885 ש"ח בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 163 לתקנות חובת המכרזים להקמה והפעלה של חדר מצב ייעודי למגזר הערבי בשים לב להערות ועדת המכרזים בדיון מיום 7.2.2024 וועדת הפטור המשרדית כמפורט בפרוטוקול זה.

ס.ה.ר.ב
סורל הרלב, מ"מ

[Signature]
דועי בנבנישתי, מ"מ

[Signature]
מאיר בינג, מ"מ

יום ראשון 05 מאי 2024

מוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית
הצעה להמשך פעילות

תוכן עניינים

עמוד	תוכן
2	פתיח והצעה
3	מנגנון הפעולה
4	מה היה עד כה?
7	מה מתוכנן להמשך?

מובאת בזאת הצעה להארכה על בסיס יתרות והתקשרות חדשה להפעלת המוקד

הנחות העבודה להצעה:

1. המצב המיוחד בעורף, לפי חוק ההתגוננות האזרחית עדיין בתוקף (מתחדש כל שבועיים-שלושה).
2. פינוי התושבים מגבול הצפון בתוקף עד 7 יולי וככל הנראה יוארך עד ספטמבר.
3. **תרחיש הייחוס של הרחבת החזית הצפונית לכדי מלחמה עצימה עדיין בתוקף.**
4. האוכלוסייה הערבית (יישובי ה"מ 550) בתחומי מחוז צפון של משרד הפנים מהווה 45% מכלל האוכלוסייה במחוז זה לפי מפקד למ"ס 2018.
5. במלחמת לבנון השנייה 19 מתוך 44 קורבנות אזרחיים (נפילות טילים) היו מהחברה הערבית.
6. קיימים פערים משמעותיים בהיערכות ובמוכנות למצבי חירום בין הרשויות הערביות לכלל הרשויות.
7. בנוסף, תקופת החירום פגעה קשה בתעסוקה בחברה הערבית ומתוקף כך לחירום הביטחוני נוסף גם קושי כלכלי אדיר.
8. **הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים אמונה, מתוקף החלטת ממשלה 169, על קידום הפיתוח הכלכלי חברתי וכן קידום פתרונות והסרת חסמים מבניים בצוותי עבודה בינמשרדיים.**
9. הקמת מוקד החירום נעשתה בתיאום עם פיקוד העורף (אל"מ שרית גרשקוביץ' כהן, רמ"ח אוכלוסיה), בפגישה ב 8/10 ובביקור מקיף במערכי פק"ער ב 29/10. בהתאם לכך החלה תקשורת רציפה וענפה כולל למעלה מ 10 פגישות וביקורים במוקד עם הענפים השונים (ענף הסברה, ענף התנהגות, ענף רשויות, רציפות התפקוד, מרס"ל, ענף התרעה, ענף מיגון, מכללה לאיתנות) וכעת אנו עומדים על סיפה של התכנסות הוועדה לטיפול בפערי היערכות למוכנות בחירום.
10. בנוסף, המוקד עובד בשיתוף פעולה עם אתר כל זכות (שפועל בסיוע משרד המשפטים ומערך הדיגיטל הלאומי) בכל הקשור להנגשת זכויות ממשלתיות, משרד הכלכלה בכל הקשור לאספקת מזון בחירום, משרד הבריאות בכל הקשור להסברה והנגשת תכנים לחברה הערבית, שירות התעסוקה ומשרד העבודה בכל הקשור להשמה בעבודה ומשרד הפנים בכל הקשור למערכי החירום.
11. המוקד נהגה במוצאי שמחת תורה, 7/10, על ידי המשרד, הרשות וועד ראשי הרשויות. בכך הבטיח המוקד יכולת התבססות בשטח. ההתקשרות הראשונה נחתמה ב 11/10 והשקת המוקד נערכה ב 16/10.
12. מאז ועד היום המוקד פועל במספר ערוצים מרכזיים:
 - ✓ תחום רשויות מקומיות – קשר ישיר ורציף עם הרשויות ב- 550. העברת הנכסים השונים לרשויות.
 - ✓ תחום הסברה ותקשורת – הנגשת תכנים ממשלתיים והסברה בתחומי היערכות לחירום + הנגשת זכויות.
 - ✓ תחום חברה אזרחית והכשרות – קידום החוסן הקהילתי על ידי עידוד ארגוני חברה אזרחית לפעולה והעמדת הכשרות בתחומי רפואת חירום, חוסן, מתנדבים ועוד. בנוסף, עידוד פילנתרופיה לתמיכה בפעולות אלו.
 - ✓ תחום תעסוקה בחירום – תכלול פעולת הגורמים השונים במטרה לעודד חזרה לעבודה מלאה בניכוי התחומים שלא חזרו לפעולה.
13. בתום חצי שנה לפעולתו המוקד רושם לא מעט הישגים שיפורטו להלן, אך ובעיקר – לא מעט עבודה שיש עוד לעשות.

כעת מוצע:

להאריך התקשרות נוכחית על בסיס יתרות עד 31/5 ובמקביל להקים התקשרות חדשה ל- 5 חודשים מה 1/6 עד 1/11

אציין כי יש חשיבות רבה לקבל החלטה לפרק זמן של 4 חודשים לפחות בכדי לאפשר שינויים נדרשים בכוח אדם.

תקופות קצרות יותר מקשות מאוד על איתור מועמדים טובים.

עיריית כפר קאסם

בהתאם להחלטת ועדת מכרזים מיום 09/10/23 (פרוטוקול 101/23) ובהתאם לוועדת הפטור מיום 09/10/23 אושר כי ההתקשרות להקמת מוקד חירום תהיה מול עיריית כפר קאסם.

החברה הכלכלית כפר קאסם:

עיריית כפר קאסם חתמה הסכם הפעלה עם החברה הכלכלית.

המוקד מופעל על ידי החברה הכלכלית ובהתאם לכל ההוראות על פי דין.

במקביל, היות והחברה הכלכלית מחויבת במע"מ, פנתה העירייה לרשות המיסים לקבלת הכרה על פעילות מוקד החירום כפעילות מלכ"רית. בתאריך 14/3 התקבלה תשובת רשות המיסים מאת גב' לאה צבי, ממונה בכירה סיווג – מע"מ, ובה ניתן אישור כי הפעילות האמורה תתבצע כפעילות מלכ"רית במסגרת תיק המלכ"ר של החברה הכלכלית.

מה היה עד כה? (על פי תכולת הפרויקט כפי שמופיע בהסכם – בתמצית)

3. מוסכם כי הרשות המקומית תהא אחראית לביצוע הפרויקט (לרבות ביצוע התשלומים לכוח האדם שיועסק בתוכנית) כמפורט להלן (להלן "הפרויקט"):

3.1. להעמיד ולתחזק על חשבונה בכל תקופת ההסכם מבנה שימש כ"חדר מצב בשעת חירום עבור החברה הערבית" וישמש לקיום הפרויקט. ...

בפועל:

- מוקד החירום פועל באגף נפרד כולל ממ"ד של מבנה המתנ"ס העירוני. האגף כולל את כלל השירותים הנדרשים לקיום מוקד חירום לרבות ניקיון פעמיים בשבוע.

3.2. לאסוף נתונים, צרכים, אתגרים ביחס לחברה הערבית בתקופת החירום מהרשויות, ארגוני החברה האזרחית ולהנגיש למידע רלוונטי לחברה הערבית והצפת פערים לגורמים הממשלתיים. ...

בפועל:

- המוקד בקשר רציף עם הרשויות. כולל שני מיפוי עומק – הראשון באוק' לכלל 58 הרשויות והשני בינואר לרשויות 0-20 במטרה להבין לעומק את הצרכים. המידע ממשיך להיאסף בסיוורים ופגישות. פערים בנושא מיגון, סיניפי בדל, מרפאות אחודות (לדוגמא) הוצפו בפני הגורמים הרלוונטיים.

- המוקד בקשר ישיר עם ארגוני חברה אזרחית אשר בחרו לפעול בתקופת החירום כולל סיוע בהכנת כרטיסי פרויקט והנגשתם לפילנתרופיה, הכשרה של 6 מפגשים למנכ"ל העמותות ועוד.

3.3. עדכון שוטף של רשימת אנשי קשר בלפחות 58 רשויות מקומיות ... ועדכוןם באופן שוטף על תוצרי פעילות חדר המצב...

בפועל:

- רשימת אנשי הקשר של המוקד מעודכן נכון לתחילת אפריל וכוללת את ראש הרשות, מנכ"ל, גזבר, מהנדס, קב"ט, איש קשר בחירום (לרוב ממצה משאבים), נציג רווחה, נציג חינוך, דובר.

- אנשי הקשר מעודכנים אחת למס' ימים במסגרת קבוצת ווטצאפ רחבה (170 איש) ובאחריות רכז תחום רשויות ורכז הסברה. קבוצות נוספות מופעלות על ידי רכזי התחומים – כל אחד בתחומו.

3.4. חיזוק וביסוס הקשר עם רשויות מקומיות בטווח של 0-30 ק"מ לרבות סיוע לגורמים המוסמכים בתחום החירום ברשות באיתור מענים לאוכלוסייה הערבית.

בפועל:

- רשויות 0-30 מהוות אוכלוסיית המיקוד של המוקד בהתקשרות זו.

- המענים בפועל: מיגוניות של המשד, נגררי סע"ר, הכשרות רפואת חירום, חבילות מסרונים (בתהליך), ערכות למשפחות למרחבים המוגנים, חוברות לילדים, תירגות דף הפייסבוק לרשויות אלו ועוד.

3.5. עמידה בקשר קבוע עם הגורמים הרלוונטיים בצה"ל (בדגש על פיקוד העורף) משטרת ישראל ומשרדי הממשלה הרלוונטיים וקבלת הנחיותיהם לציבור.

בפועל:

- עמידה בקשר קבוע עם מערכי פיקוד: מחלקת אוכלוסייה (אל"מ שרית גרשקוביץ' כהן) והענפים: הסברה (רס"ן במיל יורם כהן, רס"ן במיל אנואר נסאראלדין), רשויות (סא"ל ברק משה), התנהגות (סא"ל היל אטיאס) ומיגון (סא"ל יונתן אלשיין). בנוסף – מרס"ל, ינאי ורצ"ת – מערכים ש"מתעוררים" בעצימות מלחמה גבוהה – כרגע מרודדים והקשר איתם בהתאמה הצטמצם מאוד. באשר להנחיות לציבור – אנחנו מתואמים עם ענף הסברה ויחד איתם הכנו מערך הסברה (נכון לרגע נצור) למצב של הרחבת החזית הצפונית.

- בנוסף אנו עומדים בקשר עם אגף סיף במשטרת ישראל (ראש האגף – תנ"צ יגאל עזרא, יועץ ראש האגף – רב פקד יונס אבוליל), משרד הבריאות (ראש משל"ט עלטה, מנהלת מטה היישום בחברה הערבית – דר' נור אלהאדי שחברי), משרד הכלכלה (מנהל תחום חירום מזון – תמיר זכריה), משרד הפנים (מנהל אגף פס"ח – אלי מועלם, מנהל אגף

- חירום רשויות – חזי רז, מנהל אוכלוסייה ערבית באגף חירום רשויות – ואחיד חאשן), משרד העבודה (מנהל תחום מעסיקים – פאתן מנסור, רועי לבנון – מינהל תעסוקת אוכלוסיות), משרד הכלכלה (מנהלת חמ"ל תעסוקה בחירום – ניצן קרסנטי), משרד הרווחה (מנהלת אגף בכיר משאבי קהילה – דליה לב שדה, מנהלת ארצית מרכזי הזדמנות – שלי נורדהיים), שירות התעסוקה (סמנ"ל כל תכנון – אופיר פינטו, מנהל יחידת המחקר – גל זהר), רשות הצעירים (מנהלת הרשות – אלישבע סבתו, מנהלת תחום חברה ערבית – רנא מוסא)
- בנוסף יש קשר מעת לעת עם: מערך העורף בפיקוד צפון, משרד התיירות (פינוי), משרד החקלאות (מלגות לעבודה חקלאית), משרד השיכון (הכשרות ומלגות לעבודה בבניין), הרשות לקידום מעמד האישה במשרד (הכשרות), רשות לשירות אזרחי (מתנדבים) ועוד.
- 3.6. סיוע למשרד בריכוז ואספקת מידע לגורמי המדיניות בלפחות חמישה נושאים עיקריים כפי שינחה נציג המשרד בדגש על הפקת דוחות בהתאם לדרישת המשרד, ובמידת הצורך יומיים אודות מידע הנאסף במסגרת פעילות חדר המצב לרבות ניתוח והצגת חיתוכים לפי חלוקה גיאוגרפית, או בכל שיטה אחרת שתידרש.
- הנושאים: מיגון, אספקת מזון בחירום, הכשרות חירום (רפואת חירום וחוסן קהילתי ונפשי), אימונים (סע"ר), תעסוקה, הנגשת זכויות ממשלתיות ועוד.
- לכלל נושאים אלו יש חיתוכים שונים.
- 3.7. ריכוז מידע יומי והנחיות שמפורסמות בתקופת החירום על ידי הגורמים המוסמכים, תרגומם והנגשתם לחברה הערבית.
- בכתוב לעיל – יש קשר רציף עם ענף הסברה בפק"ער, אנו מקבלים מהם תכנים ומעבירים אותם לאחר התאמה שפתית ותרבותית. חלק מההנחיות נצורות וישוחררו בהתאם לאישור פק"ער.
- הנחיות ממשרדים נוספים – מעת לעת ולרוב בקבוצות הוותצאפ השונות (הנחיות ייעודיות)
- 3.8. ריכוז, עיבוד והעלאת המודעות למידע הממשלתי והזכויות העומדות לרשות האוכלוסייה הערבית ככלל ואוכלוסייה בטווח היעד בפרט – באופן שהינו מותאם ומונגש שפתית ותרבותית ביחס למסלולי הסיוע שונים.
- אנחנו עובדים בשת"פ עם אתר **כל זכות** בערבית (מנהלת חברה ערבית בכל זכות – ביאן מג'אדלה) על הנגשת הזכויות הממשלתיות. נציין כי זכויות מתוקף מצב החירום הינן מעטות בימים אלו ומוקדשות בעיקר לשתי אוכלוסיות: מילואים ומפונים. בחרנו בשבועות האחרונים להציף זכויות שיכולתן לחסוך בהוצאות משק הבית משמעותיות ולהנגיש גם אותן (לדוגמא: משקפי ראייה לילדים, טיפולי שיניים, מחלת הורה ועוד)
- בתקציב ההתקשרות יש חצי תקן לריכוז והפעלת כלל הפעולות בתחום הנגשת זכויות. לצערנו, רק לפני חודש מצאנו מועמדת מתאימה, אך היות ונשאר חודש פעילות אחד למוקד, זה לא צלח.
- 3.9. ניטור מידע אודות מצב החירום המתפרסם ברשתות החברתיות וסינון מידע שגוי – ריכוז המידעים השונים בדוחות שוטפים
- דוח ניטור רשתות – חברה ערבית – ככתוב לעיל, מתקבל מעת לעת מהמשרה.
- קמפיין "פייק או כיוז" – קמפיין נצור בשלב זה שתכליתו לכוון את האוכלוסייה הערבית לערוצים הרלוונטיים.
- 3.10. מתן מידע זמין ומיידי ובאופן יזום, בנושאים הקשורים במצב החירום לאנשי הקשר ברשויות המקומיות או בארגוני החברה האזרחית ולממונים ולפועלים בשטח, תוך בניית מאגר מצטבר בנושאים אלו לרבות באמצעות בניית קבוצות ווטסאפ ייעודיות, ערוץ טלגרם, פייסבוק ועוד.
- ערוצי תקשורת: קבוצות ווטצאפ (ראשי רשויות מקומיות ונציגי הרשויות – 179 חברים, דוברי רשויות מקומיות – 52, ארגוני חברה אזרחית – 132, תעסוקה בחירום – 205, מתנדבים – 85) / פייסבוק ואינסטגרם – 6,100 עוקבים / טיקטוק – 550 עוקבים.
- מידע בקבוצות אלו עובר 2-3 פעמים בשבוע.
- 3.11. העמדת הכשרות למשימות חיוניות לעת חירום וכן הכשרות חוסן בתיאום עם אגף החירום והביטחון במשרד.
- 35 הכשרות [רפואת חירום (חובשים ומגישי עזרה ראשונה), מודל מעש"ה לטיפול ראשוני בטראומה (מ' – מחויבות וקשר, ע' – עידוד לפעילות יעילה, ש' – שאלות מחייבות מחשבה, ה' – הבניית וארגון אירוע) הכנות סטודנטים לשנת לימודים, חוסן לצוותי גיל רך, ניהול מתנדבים, חוסן תעסוקתי עבור ארגוני ותנועות נוער, מלווים תעסוקתיים עבור ארגוני קידום תעסוקה בחברה הערבית ועוד) – כ 1600 משתתפים. מהכשרה של שעתיים עד 208 שעות.

3.12. איגום צרכים שיוגדרו כמענים לעת חירום.

- במחצית השנייה של אוקטובר נערך מיפוי צרכים ב- 58 רשויות. ביבואר נערך מיפוי מדגמי ב 13 רשויות בצפון הארץ. הצרכים אוגמו ואנו עובדים לפי צרכים אלו.
- בנוסף, המוקד מאגם צרכים כפי שעולים מהשיח עם משרדי הממשלה – לדוגמא: הצורך להגדיר סניפי ברזל (מרכולים וכו') בחברה הערבית כפי שעלה בשיח עם משרד הכלכלה.

3.13. ניתוח ממצאים שוטפים והכנת מסמך ייעודי לביצור המוכנות לעת חירום באוכלוסייה הערבית ביום שאחרי מצב החירום הנוכחי, ובכלל זה יכלול המסמך סיכומים עקרוניים בפק"ער, רח"ל, פס"ח ומ"י על תכלול פעולת החירום בחברה הערבית, הצעות להסדרה בהנחיות המדיניות ביחס למוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית נצור וערוך להפעלה בהינתן מצב מיוחד בעורף ועוד.

- פק"ער – יש הסכמה של אלוף הפיקוד להקמת וועדה לבחינת וטיוב הערכות לחירום. משימות הוועדה יהיו: יצירת תמונת מצב עדכנית על הערכות לחירום ברשויות הערביות, אמידת פערי ההערכות הניתנים למצמום במערכי פק"ער ההשוניים, איתור פערי היערכות הדורשים תקציב ממשלתי ומעורבות משרדים נוספים, הצעה לאופן תכלול (כולל הגדרת תפקיד ודרגה) פעולת פק"ער בחברה הערבית. ככל הנראה ריכוז הוועדה יהיה משותף לפק"ער ולרשות לפיתוח כלכלי, במסגרת תפקידי הרשות כפי שמוזכרים בה"מ 169 (6). הרשות תרכז עבודת צוותים בין משרדיים שעניינם קידום הפיתוח כלכלי חברתי, וקידום פתרונות והסרת חסמים מבניים
- ה"מ עדיפות לאומית – מיגון – תחילת הכנת טיוטא להחלטת ממשלה בנושא קידום צמצום פערי מיגון בצפון על בסיס עבודת מחקר שנעשתה ועל בסיס שיתוף פעולה עם פק"ער.
- מוקד חירום – חוזה נצור – עדיין לא נוצר.

3.14. איגום צרכי התנדבות במרחב האזרחי ...

- פעולה עם רכזי התנדבות ברשויות המקומיות.
- חיבוריות (תשביק) בין צרכים למענים על ידי ארגוני חברה אזרחית שנגשו לקול קורא שהמשרד הוציא בתחילת נובמבר.

3.15. כלל המידע המעובד וכן הדוחות יהיו זמינים הן בשפה הערבית ודוחות שיוגדרו על ידי נציג המשרד גם בשפה הערבית על מנת לאפשר למשרד לבצע פיקוח והערבת המידע, ככל שיידרש, בזמן מיטבי. ...

- דוחות שיצאו עד כה:
 - דוח תקופתי (חודש ראשון: אחת ליומיים, חודשים שני – רביעי: אחת לשבוע, חודשים חמישי – שביעי: אחת לשבועיים)
 - דוח סיום התקשרות ראשונה מפורט.

מה מתוכנן להמשך? (טיזת תוכנית ובנקודות מרכזיות, היה ויחלט על המשך, הנקודות יתורגמו לתוכנית עבודה מלאה)

- 1. פק"ער - המשך עבודה מול מערכי פק"ער השונים:**
 - 1.1. הסברה: ישיבה שוטפת, הכנת חומרים לפרסום על פי הנחיות פק"ער והתאמה שפתית ותרבותית אצלנו.
 - 1.2. מכללה לאיתנות: כינוס משותף של הכשרות לצוותי רשויות בהנחיית המכללה (צמצום פער הכשרה).
 - 1.3. מיגון: שת"פ למיפוי לטובת החלטת ממשלה בנושא מיגון כפי שהוזכר לעיל.
 - 1.4. מחלקת אוכלוסייה: פעולת הוועדה שהוזכרה לעיל.
- 2. רשויות:**
 - 2.1. המשך העברת נכסים לרשויות (מיגוניות, נגררי סע"ר, חבילות מסרוני, נכסים נוספים)
 - 2.2. כינוס ראשי הרשויות ללמידת תרחיש הייחוס ומערכי הפעולה של המוקד.
 - 2.3. השלמת סבב ביקורים בכל רשויות 0-30.
 - 2.4. עריכת מיפוי צרכים נוסף במהלך יוני.
 - 2.5. מזון – איתור חנויות ממכר מזון רלוונטיות לסניפי ברזל – שת"פ עם משרד הכלכלה.
 - 2.6. השלמת תוכנית פינני מרצון למשולש בעת הרחבת החזית הצפונית.
 - 2.7. עדכון תוכנית הפינני בפס"ח על פי שיחות עם ראשי הרשויות הרלוונטים.
 - 2.8. רענון רשימת אנשי הקשר ברשויות המקומיות
- 3. הסברה:**
 - 3.1. הרחבת הפעולה בערוץ הטיקטוק לכדי 4,000 עוקבים בצמיחה אורגנית על ידי ייצור תוכן באופן תדיר מאוד.
 - 3.2. העמדת 5 וובינרים להנגשת זכויות ממשלתיות בשיתוף פעולה עם אתר כל זכות.
 - 3.3. השלמת חבילות המסרוני לכלל הרשויות ב 0-30.
 - 3.4. המשך פעולת ההסברה המשותפת עם פיקוד העורף – מערך הסברה "הכי מוגן שיש".
 - 3.5. פיתוח והעלאת מערך הסברה בנושא חוסן קהילתי המבוסס על סקר חוסן נפשי וקהילתי (סטאטנט) וכן על יום העיון בבית הנשיא.
 - 3.6. פיתוח והעלאת מערך הסברה בנושא תעסוקה בחירום.
- 4. הכשרות וחברה אזרחית:**
 - 4.1. השלמת כלל הכשרות רפואת חירום (דגש על הכשרות חובשים) + ציוות למערך העירוני + העמדת תיקי חובש.
 - 4.2. המשך הכשרות בכלל התחומים הרלוונטים: חוסן נפשי וקהילתי, הכשרות לצוותי גיל רך, ליווי תעסוקתי, חוסן תעסוקתי ועוד.
 - 4.3. יום עיון בבית הנשיא – להעלאת מודעות לחוסן נפשי וקהילתי בחברה הערבית לעת חירום.
 - 4.4. הוצאת קול קורא מחודש לארגוני חברה אזרחית – לפעילות בשיתוף פעולה עם מוקד החירום (תשביק)
 - 4.5. הכשרה נוספת לארגוני חברה אזרחית לפעולה בחירום.
 - 4.6. מונשמי בית – מיצוי המהלך מול משלט עלטה במשרד הבריאות בנושא מתנדבים לסיוע למונשמי הבית בעת חירום.
 - 4.7. תוכנית צעירים בחירום – בניית קבוצת צעירים מתנדבים ברשויות מקומיות שישתלבו במערכת החירום – שת"פ עם ג'וינט ישראל בהכשרות.
 - 4.8. נשים – תוכנית הכשרה להתנהלות כלכלית נבונה בחירום – שת"פ עם הרשות לקידום מעמד האישה.
- 5. תעסוקה:**
 - 5.1. ציר הדאטה והמידע – המשך פיתוח הנגשת המידע לארגוני קידום תעסוקה ורשויות מקומיות.
 - 5.2. מעסיקים – המשך פעולה מול מינהלות המעסיקים, התאחדות התעשיינים, התאחדות הקבלנים ומעסיקים נוספים לעידוד יצירת מאגרי דרושים שיופנו לארגוני התעסוקה וארגונים נוספים.
 - 5.3. הגברת החוסן התעסוקתי של עובדים ערבים במקומות עבודה מעורבים על ידי המשך קיום הכשרות למעסיקים ולארגוני תעסוקה בנושא.
 - 5.4. המשך פעולה נקודתית ברשויות מקומיות עם אחוזי אבטלה גבוהים. קיום יום עיון הכולל ארגוני תעסוקה, מעסיקים, נציגי עירייה, נציגי משרד העבודה ושירות התעסוקה.
- 6. כללי:**
 - 6.1. שיחות חתך ומשוב עם עובדי המוקד לקראת התקופה השלישית.
 - 6.2. תרגול תוכנית אופרטיבית קיימת למוקד ולרשות לפיתוח למצב של הרחבת החזית הצפונית לכדי מלחמה עצימה.
 - 6.3. המשך עידוד ועריכת ביקורים במוקד של נציגי משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, ארגוני חברה אזרחית.
 - 6.4. כתיבת טיוטא להחלטת ממשלה בנושא מיגון כפי שהוזכר לעיל.
 - 6.5. הידוק הקשר עם משטרת ישראל ויצירת דפוס פעולה של שגרת מוקד.

א' אייר, תשפ"ד

9 מאי, 2024

התייחסות להצעה להמשך פעילות של מוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית

לאור בקשתכם להשתמש ביתרות הקיימות בהתקשרות הקיימת למוקד המידע למשך 3 חודשים נוספים ביצענו בדיקת עומק להלן הממצאים שעלו:

רקע

הרשות לפיתוח כלכלי של המיעוטים הוקמה מתוקף החלטת ממשלה מס' 1204 מיום 15.2.2007 והחלטה מס' 169 מיום 25.7.2021 לשמש כגוף אינטגרציה, חשיבה ומעקב בנושא הפעילות הממשלתית לקידום כלכלי חברתי של מגזר המיעוטים. הרשות תהווה גוף מקצועי שמנהל ומרכז תמונת ידע עדכנית על החברה הערבית, על אתגריה בתחום הכלכלי – חברתי והפערים הקיימים בינה לבין כלל האוכלוסייה בנושא זה ותנגיש אותה למשרדי הממשלה ולקובעי המדיניות הממשלתית. תפקידיה של הרשות יכללו בין היתר הנגשת כלי סיוע ממשלתיים תוך שיח תלת מגזרי (מגזר עסקי, גופי חברה אזרחית ומשרדי ממשלה) ובהתייעצות עם החברה הערבית ונציגיה, לרבות ועד ראשי רשויות הערביות בישראל וארגוני החברה האזרחית הפעילים בה, להגשמת ייעודה והשגת מטרת העל שלה. עוד נקבע כי תפקידי הרשות ואוכלוסיית היעד שבאחריותה יכללו גם את החברה הערבית ביישובים המעורבים. בנוסף, הרשות מתכננת מדיניות, אחראית על כתיבה ויישום תכניות ממשלתיות, ועוסקת בתיאום ובקרה מול משרדי הממשלה השונים, האמונים על מדיניות הממשלה לטובת אוכלוסיית היעד.

הקמת "חדר מצב" – מוקד חירום

מוקד החירום הייחודי הוקם בשיתוף הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות ועיריית כפר קאסם, ותיאם את פעולתו מול פיקוד העורף, המשטרה, משרד החינוך, שירותי הכבאות וההצלה ומשרדי הממשלה השונים, וזאת במטרה לאגד ולהנגיש את כלל המידע הרלוונטי לרשויות המקומיות הערביות ולעמותות הפעילות בחברה הערבית.

מוקד החירום עסק בצרכים הייחודיים של החברה הערבית לרבות הצפה ופתרון רוחביים, בהצפה של בעיות שונות מול גורמים שונים בממשלה, הנגשת מידע ופרסום דוחות יומיים לתקשורת ולציבור. מוקד החירום הופעל על ידי צוותי מומחים משלל תחומים למעקב אחר צוותי השטח של הרשויות המקומיות.

בבחינת ההצעה להמשך פעילות עולות מספר בעיות מרכזיות:

1. **פעילות המוקד** - לא קיים מידע מספק ומפרט כדלקמן:
 - 1.1 כמות הפניות שהתקבלו מיום פתיחת המוקד ועד הגשת ההצעה
 - 1.2 פירוט נושאי הפניות והמענים.
 - 1.3 סוגי האוכלוסיות הפונים, גורמים ברשויות וכו'.
 - 1.4 איכות המענים - מה המענה שניתן והאם היה מספק?
2. **סמכויות ביצוע** - ישנו פער משמעותי בין הסמכויות אותן מבקשים בהצעה ליכולת הביצוע. ההצעה עוסקת בהקמת מוקד חירום כולל לפעילויות שאינן בתחום סמכויות מוקד החירום ודורות המשרד לשוויון חברתי, רח' כנפי בשרים 5 ירושלים 9546303, טל: 02-6547022, פקס: 02-6547034

- הכשרה מקצועית נרחבת בתחומים שאינם רלוונטיים למוקדי חירום וסיוע, דוגמת הספקת הכשרות, אימונים או מחקר.
3. **כפל תפקידים**-יעדים רבים שהוגדרו אמורים לקבל מענה בתשתיות לאומיות ומקומיות אחרות שקיימות ולכן יש לוודא את הנגשתן לאוכלוסייה במקום לייצר כפילויות.
 4. **פעילויות המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה בחירום** יש להדגיש כי המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה איננו מהווה גוף ממונה בחירום ועל-כן קיים החשש כי חפיפה בין פעילות המוקד לפעילות מוקדי רשויות החירום הקיימות המונגשות בשפה הערבית תוביל להשלכות שליליות על החברה הערבית (למשל, מסירת מידע מוטעה או שאינו עדכני).

ניתוח ההצעה

ההצעה מבקשת להרחיב פעילויות של מוקד החירום והסיוע לחברה הערבית כאשר חסרה התייחסויות לעלויות ולפירוט כיצד פרויקט ממוקד זה אמור לספק מענים לכל היעדים שהוגדרו. להלן הסוגיות שיש לבחון לצורך המשך ההתקשרות:

1. **איסוף מידע ממקורות רשמיים והנגשתו**- במספר רב של מקרים הגופים מהם נאסף המידע מנגישים את המידע בשפה הערבית ואין צורך בהנגשה נוספת, למשל פקע"ר שמנגיש את המידע באמצעות מספר פלטפורמות: אתר אינטרנט, אפליקציה, ומוקדים טלפונים. יתרה מכך, עולה החשש כי במסגרת מצב חירום בו המידע משתנה באופן תדיר הפניה למוקד ביניים שאינו המקור הרשמי למידע עלולה ליצור הטעייה של הציבור. יש לתעדף פניה של כלל האזרחים לגורמים הרשמיים האחראים על קביעת והפצת ההנחיות. כך למשל, **סקר** של איגוד האינטרנט הישראלי מצא כי התחום היחיד שחסרה בו הנגשה בשפה הערבית במסגרת מצב בחירום של חרבות ברזל הינו תחום הסייבר ואילו שאר התחומים אליהם מתייחסת ההצעה הנ"ל דווקא מקבלים מענה מספק.
2. **איסוף נתונים ומיפוי צרכים**-מוקד החירום איננו מהווה גוף מחקרי, ישנם גופי מחקר כגון מממ, מבקר המדינה ורשות החירום הלאומית. לאחרונה, נעשה **סקר** ב-58 רשויות לגבי צרכי מיגון, סניפי ברזל, שירותי חירום וכיוב', כעקרון יש לתת עדיפות לגופים לאומיים רשמיים בעלי יכולת מחקר וניתוח שמספקים תמונה רוחבית כוללת לאסוף ולמפות את המידע והצרכים השונים, מסמכים כדוגמאת "**פערי מיגון במוסדות חינוך במסגרת מלחמת חרבות ברזל**" של המממ או דוח מיוחד של נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה בנושא "**תלונות הציבור בשבועות הראשונים של מלחמת חרבות ברזל**" אשר מתייחס, בין השאר לנושאי הבטחון האישי. ניתן לראות כי חלק מהנושאים שעלו נמצאים תחת גופים ומשרדים אחרים ולא מצוין מה היתרון של עירוב המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה באותם תחומים, לדוגמה "**סניפי ברזל**"- משרד הכלכלה מדגיש כי הם מעדכנים את הרשימה באופן תמידי ויום-יומי, וכן **המתסור בגנרטורים**- משרד הפנים מספק לרשויות המקומיות מענה. על הרשויות לפנות ישירות לגוף האחראי על מנת למנוע עיכוב של התהליך דרך גוף ביניים.
3. **קשר עם אנשי קשר ועדכונים**- קיימות פלטפורמות לעדכונים וקשר מסוג זה, דוגמת **מנהל החירום של משרד הפנים**, אגף חירום ובטחון של משרד הפנים, או המרכז לשלטון מקומי. בנוסף, במצבי חירום ראוי לתת עדיפות לגוף המרכזי, פקע"ר, להיות אחראי על העדכונים כאשר לגוף זה יש הנגשה לחברה הערבית, הנמצאת תחת "תחום חברה ערבית בפיקוד העורף"¹ אשר מקיימים קשר

¹ תחום חברה ערבית בפקע"ר הינו חלק ממחלקת האוכלוסייה של פיקוד העורף. אנו עוסקים בתכלול מאמצי פיקוד העורף ברשויות ובחברה הערבית דרך: הסברה, מיגון, התראה, רשויות והתנהגות אוכלוסייה. מטרתנו היא מאמץ הצלת המשרד לשוויון חברתי, רח" כנפי נשרים 5 ירושלים 9546303, טל: 02-6547022, פקס: 02-6547034

רציף עם הרשויות. כך לדוגמה, בנובמבר קיימו כינוס מרכזי תחת הנושא " החברה האזרחית הערבית במלחמת אוקטובר 23". אשר מטרתו המרכזית היתה "לשתף ידע ולייצר חיבורים על מנת לענות על הצרכים, ולגשר על פערים לבין דרכי הסיוע והמענים בשטח, על מנת לדאוג לרווחת התושבים ולהציל חיים."

4. **הכשרות** - קיימים גופים רשמיים שמספקים הכשרות לרשויות מקומיות בחירום ברמה מקצועית גבוהה דוגמת "המכללה הלאומית לאיתנות ישראלית" או של מנהל החירום במשרד הפנים. בהצעה לא מפורט מה הסמכויות של מוקד החירום בהעברת הכשרות, האם מדובר רק בריכוז הכשרות במבנה המוקד או שאנשי המקצוע של המוקד מעבירים הכשרות. יתרה מכך, חסר פירוט עבור אילו רשויות ניתנו ההכשרות, האם ההכשרות תואמות את התוכנית הלאומית בחירום, מהו קהל היעד שקיבל את ההכשרות ואילו סמכויות הם קיבלו במסגרת ההכשרות?.. כמו כן, נבקש לקבל התייחסות וכיצד הן רלוונטיות לצרכי הרשויות המקומיות במצב החירום הנוכחי. כיצד פעילות המוקד בכל הנוגע להכשרות ואימונים בחירום משתלבת במסגרת "תיק האב לחירום"². בפרט, חסר הסבר מדוע נבחרו אותם הכשרות ואימונים ואילו מענים הם מספקים כאשר החשש העיקרי הוא שאי הלימה בין ההכשרות ל"תיק האב בחירום" עלולה להוביל להתמקדות בהכשרות או אימונים לא רלוונטיים לרשויות המקומיות במסגרת התכנית הלאומית בחירום ועלולה להסיט משאבים למקומות הלא נכונים.
5. **מוקד החירום** – במסמכים שהוצגו בפנינו נמצא כי קיימת הנגשה גבוהה של כל המידע בחירום בשפה הערבית, הן על ידי גופי בטחון דוגמת פיקוד העורף, הן על ידי משרדים ממשלתיים, והן על ידי מוקדי חירום אחרים. דוגמה לכך הינה באתר "כל זכות" בבדיקה שביצענו נמצא כי קיימת הנגשה בשפה הערבית של כלל הזכויות בנוסף, ציון בדוח של המרכז להעצמת האזרח כי "דווקא המוקדים העירוניים (106) התגלו במלוא תפארתם כממשק חיוני וזמין עבור התושבים. מוקדים אלו שמרו על רציפות תפקודית במרבית הרשויות, והיוו תשתית לפעילות ענפה כגון ניהול מתנדבים, טיפול בפניות מפונים וסיוע". לפיכך, יש לבחון את חיזוק התשתיות הללו של מוקדי החירום ברשויות המקומיות הערביות במקום הקמת מוקד אשכולי חדש. כפי שמוצע בהצעה הנוכחית ניתן לראות כי הסקירה של מיום מוארד אשר בחנה והשוותה בין מודל ביזורי למודל ריכוזי הראו את החסרון הגדול ביותר של מוקד חירום ריכוזי שמהווה פגיעה בהתמקצעות ולמידה של הרשויות המקומיות כאשר הידע לא נשמר ברשות המקומית וקיימת תלות תמידית באשכול. עוד נראה כי בהצעה לא ניתנה ההתייחסות ליתרון היחסי של מוקד החירום על פני מוקדי החירום המקומיים של הרשויות המקומיות הערביות או של גופי הביטחון והחירום אשר מונגשים בשפה הערבית. בהצעה אין התייחסות לאופן פרסום המידע שניתן מהמוקד ובאיזו מידה הציבור הערבי נעזר בו בהשוואה למוקדי חירום אחרים.

חיים ושמירתם בחברה הערבית, לדאוג לכך שהרשויות והחברה האזרחית יהיו מוכנות לשעת חירום, ידעו כיצד להתנהג בצורה אפקטיבית במטרה לשמור על החיים, ולסייע בשמירת רציפות התפקוד והחוסן של הרשויות, החברה והאזרחים הערבים.

² "תיק אב להיערכות העירייה לחירום" מיועד לראשי הערים ולבעלי תפקיד בחירום בעיריות כמסמך מנחה וככלי עזר. התיק הוא חירום האוגדן "חלק מ לעירייה" הכולל "תקציר מנהלים לראש העיר", "תבנית תיק להכנת חירום עירוני" ו"מנחה לבעלי תפקיד בחירום", אשר כולם ישמשו בסיס תורתי להיערכות העירייה. לחירום התיק מגדיר את המשימות העיקריות של העירייה בתחום ההיערכות לחירום ואת אופן הטיפול באירוע חירום. התיק מת כלל את הנחיות רח"ל באמצעות המחוז לוועדת המל"ח העירונית ואת הנחיות פיקוד העורף בתחום ההתגוננות האזרחית. המשרד לשוויון חברתי, רח" כנפי נשרים 5 ירושלים 9546303, טל: 02-6547022, פקס: 02-6547034

מטרות ומשימות של "חדר המצב" ופתרונות מוצעים:

משימה	פתרון מוצע	אגף במשרד
קבלת מידע חיוני מפיקוד הערוף בעת חירום	להעביר את הפעילות לאגף חירום במשרד	אגף חירום וסייבר
הנגשת מידע בעת חירום לחברה הערבית	מרכז מידע *8840	אגף כלכלי חברתי למגזר המיעוטים
ניטור מידע שנמצא ברשתות החברתיות	יועץ תקשורת של המגזר הערבי או יועץ תקשורת של המשרד	לשכת מנכלית
העמדת הכשרות למשימות חיוניות בעת חירום	היערכות לשעת חירום, הדרכות חירום וחוסן ברשויות המקומיות, ניהול מצב החירום, ביצוע הערכות מצב, הפעלת תוכניות החירום, קשר עם רשות חירום לאומית, פקע"ר ומשרדי הממשלה	ביטחון חירום מידע וסייבר
רווחה ותעסוקה לאוכלוסיות בסיכון	בחינת הפעילות הקיימת במוקד הסיוע לנשים בישראל והוספת מתן מענה לצרכי הנשים בחברה הערבית במצב החירום הנוכחי	הרשות לקידום מעמד האישה
קשר עם הרשויות הערביות ועדכון מידע	הרחבת פעילות הסוירים הקיימת של נציגי המשרד תוך יצירת תהליך למידה והפקת לקחים לצרכי הרשויות הערביות בחירום	צוות הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, מנהל פיתוח תחום כלכלי חברתי ברשות
מחקר ואיסוף נתונים	בניית מחקר שיאסוף נתונים וימפה את צרכי הרשויות המקומיות הערביות בחירום בדגש על התחומים הרלוונטיים ל-550 (תעסוקה, חינוך וכד').	בין משרדי - הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים בשיתוף עם פיקוד העורף, משרדים נוספים וייתכן מכון מחקר רלוונטי שיבחר לשם כך

המשרד לשוויון חברתי, רח' כנפי נשרים 5 ירושלים 9546303, טל: 02-6547022, פקס: 02-6547034

לסיכום

כלל הסוגיות שהועלו כאן, מצביעות על פגיעה בהנגשת המידע במצב החירום, ביצירת כפל פעילויות, ובהובלה לכשל עתידי ביכולות הרשויות המקומיות בשעות חירום. בבחינת ההצעה, ובהתייחס למטרות תכנית העבודה של המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה לשנת 2024, ובפרט הצבת היעד של "הידוק קשרי שותפות עם הרשויות המקומיות, שיפור יכולת מיצוי המשאבים שלהן וחיזוקן כגורם מוביל ביישום תוכנית החומש 550", נמצא כי ניתן להשקיע את המשאבים בפתרונות הקיימים במשרד, ואף להרחיבם, באופן המספק מענה ראוי והולם ליעדים שהוגדרו בהצעה שנבחנה.

לאור האמור, נבקש לקבל את התייחסותכם לכלל הסעיפים והפתרונות המוצעים לאחר קבלת המענה נביא לדיון מחודש ככל שנדרש את בקשתכם.

בברכה,

מירב שטרן

מירב שטרן

מנכלית המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

חיה"כ מאי גולן

השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

יום ראשון ד' אייר תשפ"ד
12 למאי 2024

לכבוד:

חברת הכנסת מאי גולן
מירב שטרן
השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה
מנכ"לית המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

הנדון: מענה לפנייתכן בנושא המשך פעילות מוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית

סמך: מכתב השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה ומנכ"לית המשרד מיום 9.5.2024

קיבלתי את מכתבכן ביחס להמשך פעילות מוקד החירום המצוין בסמך. טרם אגש לתשובה אדגיש שביום 30.4.2024 התקיימה שיחה של כשעתיים (שתוכננה במקור לחצי שעה) עם מנכ"לית המשרד ובה נענו רוב השאלות שנשאלו במכתבכן המצורף, בתום השיחה ועוד שהדברים מוצגים נאמר שהחלטה המסתמנת של השרה היא שהמוקד לא ימשיך את פעילותו. ביקשנו שהדברים ישקלו שוב והעברנו את כל החומרים הרלבנטיים בהמתנה לתשובה סופית להמשך הפעלת המוקד. יומיים בלבד לפני סיום פעילות המוקד קיבלנו את מכתבך המצורף בעוד המתנו לקבלת תשובה סופית לגבי המשך ההפעלה. אציין את המובן מאליו: תקופת ההסכם להפעלת המוקד מסתיימת ב- 13.5.2024. אי החלטה משמעה החלטה על סגירת המוקד **מחר** בזמן שאנו מצויים בתקופת חירום, שאף עלולה להסלים בצפון, ולפגוע במענה הניתן לחברה הערבית על כל האחריות הנלווית לכך ולהוות פגיעה נוספת באמון של התושבים הערבים במוסדות המדינה. לעמדתי לא נכון לקיים דיון בנושא כה חשוב, שעלול להיות כרוך בחיי אדם, בהתכתבות אלא ללבן את הדברים בפגישה "עד שייצא עשן לבן". להלן אתייחס לטענות השונות (לא בהכרח לפי סדר הטענות המופיעות במכתבכן):

1. מדינת ישראל נמצאת במלחמה למעלה משבעה חודשים, מלחמה זו מתנהלת במספר חזיתות וגבתה חיי אדם רבים עד כה. התרחישים שהוצגו בפנינו ברמה המשרדית מחייבים הערכות חסרת תקדים לתרחיש מלחמה בצפון, כאשר על פי תרחישי הייחוס, מלחמה כאמור ככל שתפרוץ (חס וחלילה) עלולה להביא לפגיעות רבות בחיי אדם. מאז פרוץ המלחמה, משרדי הממשלה עוסקים במתן מענים לחירום, וכך גם המשרד ובתוכו הרשות לפיתוח כלכלי, הפועלים בשגרה, וביתר שאת בחירום, לפעול לצמצום פערים והנגשה מיטבית של הפתרונות הממשלתיים והטמעתם גם בחברה הערבית על מנת שלא תשאר מאחור.

2. מוקד החירום למידע ותמיכה בחברה הערבית (להלן – "המוקד") הוקם מספר ימים לאחר פרוץ המלחמה בשיתוף פעולה פורה וחסר תקדים בין הנהגת הציבור הערבי (ועד ראשי הרשויות הערביות) לבין הרשות לפיתוח כלכלי על מנת, בין היתר, להנגיש מידע ולתמוך במאמצי הרשויות המקומיות והציבור בכללותו לעבור את התקופה המורכבת עם מינימום פגיעה בחיי אדם וברכוש ועם שימור מערכת היחסים העדינה בין יהודים וערבים. כלל מטרות אלו היו מטרת משותפת ביננו לבין הרשויות הערביות כך שאין יסוד לסבור שמדובר במנגנון שמחליש את הרשויות הערביות או פוגע בהן. מטרות פעילות המוקד השתנו והתפתחו עם הזמן, תחילה התמקדו במענים בעורף בשל המלחמה העצימה בדרום, בהמשך מתן מענים חברתיים-כלכליים להשלכות המלחמה בדרום ובחודשים האחרונים הערכות למתן מענים ממוקדים לתרחישי המלחמה בצפון.
3. הקמת המוקד והתווית דרך עבודתו נערכה בצורה מתואמת באופן מלא עם גורמי החירום במדינה. כבר ב- 8.10.2023 נערכה הפגישה הראשונה עם רע"ן התנהגות וכן שיחה טלפונית עם רמ"ח אוכלוסייה בפיקוד. ב- 29.10.2023 נערך ביקור מקיף של מנהלי המוקד בענפים השונים בפק"ע יחד עם עזרא היידו, ראש תא חברה ישראלית בפק"ע וראש תחום חברה ישראלית באגף חירום, ביטחון וסייבר במשרד. כבר בביקור זה היה ברור כי לשיתוף פעולה בין פק"ע למוקד יש ערך רב ואכן סוכמו המהלכים הראשונים – נציגות מוקד במרס"ל ותיאום הדוק עם ענף הסברה (ראו נספח א' – סיכום ביקור בפק"ע). רק לאחרונה הגיע למוקד אלוף פיקוד העורף ופגש את ראשי הרשויות בנוכחות המנכ"לית ושייב את פעילות המוקד וחשיבותו לעת הזו וציין במכתבו מיום ה-10 במאי: "המפקד ציין כי ניכר כי תוך זמן קצר הצליח המוקד לגבש פלטפורמה ודרכי פעולה לגיבוש מענים לצרכי החברה הערבית בהקשרי חירום." וכן: "עוד הוסיף המפקד ... את הצורך בקידום הפעולות הנדרשות להגברת המוכנות של החברה הערבית." (ראו נספח ב' – מכתב אלוף הפיקוד).
- מכתבו של יו"ר ועד ראשי הרשויות הערביות מר מאזן גנאיים מדבר בעד עצמו "מוקד החירום פועל באינטנסיביות על מנת לצמצם את הפערים שבין החברה הערבית לחברה הכללית בכל הקשור להערכות לחירום.. כמו כן, המוקד שימש כמקום חיבור בין החברה הערבית לדרגים המקצועיים והפוליטיים העוסקים בחירום. ראשי הרשויות בצפון נמצאים בקשר עם המוקד ומקבלים מענים.. וחשים את ההשפעה של עבודת ההסברה של המוקד על התושבים" (ראו נספח ג' – מכתב יו"ר ועד ראשי הרשויות)
4. גם מכתבים אחרים שהתקבלו ממשרדי הממשלה וסיכומי הפגישות שנעשו מעידים על חשיבות עבודת המוקד בעיני גורמי הממשלה הרלבנטיים ועל הסיוע שניתן בידיהם לקידום המשימות החשובות בחירום ביחס לחברה הערבית.
5. מכל אלה ועוד, כלל בעלי העניין המקצועיים העוסקים בתחום משבחים את עבודת המוקד ומעוניינים בהמשך עבודתו. אציין כי החלטות התקבלו על ידי ועדת המכרזים של המשרד, שאושרו על ידי ועדת הפטור המשרדית, על כן, אין בסיס לטענה שהמוקד חסר סמכות, בכפל תפקידים או בהחלשה הרשויות כפי שצויין במכתבך.

6. ביחס "לבעיות המרכזיות" המפורטות בסעיפים 1-2 למכתבך כי לא ברור כמות הפניות למוקד, פירוט נושאי הפניות והמענים, סוגי האוכלוסיות הפונים ועוד טענות שמופיעות בהמשך המכתב ביחס להצעה לפיזור עבודת המוקד בין מוקדים טלפונים של המשרד מתבססת על ההנחה שכבר הובהרה כי אין מדובר במוקד פניות ציבור טלפוני שנועד לתת מענה לפניות הציבור או בירור זכויות. כפי שהבהרנו בעבר, מדובר במוקד שמהווה מרכז מידע ותמיכה העוסק בהנגשת מידע וכלים **באופן אקטיבי** לבעלי עניין ושמבסס על ההנחה שהחברה הערבית סובלת מפערים משמעותיים בהערכות לחירום ונדרש גוף ייעודי שסייע בסגירת הפערים הנ"ל בכדי להפחית את הנזקים בחירום העלולים להיות עודפים לאין שעור אילו הפערים הנ"ל לא היו קיימים. **בראייה רחבה, הפערים אינם רק בתחום החירום אלא בתחומים רבים למשל בחינוך, בספורט, ברווחה ובהשכלה גבוהה. ולאור כך, החליטה הממשלה להקים את הרשות לפיתוח כלכלי (ועל אותו משקל גם את הרשות לקידום מעמד האישה או את המשרד לשוויון חברתי),** בכדי לסייע ולפעול אקטיבית מול כלל הגורמים לסגירת פערים, בכדי לקיים שגרת עבודה של התווית מדיניות, הכרות מעמיקה עם השטח ובעלי העניין, יצירת פתרונות מותאמים והעלאת הנושאים של אוכלוסיית היעד על סדר היום הציבורי והבטחת מתן מענים לאותן אוכלוסיות בשגרה. המוקד לא נועד לספק מענים לאוכלוסיית הקצה שמתגלות אצלה בעיות בשל מצב החירום, אין כל קשר בין המוקד לבין מנגנון המוקד העירוני (מוקד 106) שנועד לספק מענים לתושבים על ידי הרשויות בענייני היום – יום בשגרה ובחירום (באמרת אגב, להרבה מהרשויות הערביות אין עדיין מוקד 106 וקיימת הסכמה שיש להעדיף מוקד מקומי מאשר אשכולי, אך לשני אלה אין קשר לעבודת מוקד החירום).
7. אילו מוקד החירום לא היה קיים, לא היה נעשה מיפוי לצרכי הרשויות הערביות עם פרוץ המלחמה, לא היה מואגם הידע ומונגש לגורמי הממשלה, לא היו נוצרים חיבורים בין הרשויות לבין משרדי הממשלה הרלבנטיים, לא היו ניתנים מענים נקודתיים ומתמשכים לבעיות הצפות מהשטח, לא היו מאותגרים הפתרונות הממשלתיים אשר לא התאימו לצרכים של החברה הערבית, לא הייתה מתקיימת הסברה מתאימה תרבותית, לא היה נערכת חשיבה מעמיקה וטיפול ממוקד במוקדי המתח והחיכוך בין יהודים לערבים. כל אלה ועוד תרמו משמעותית לחוסן של המדינה בעת מלחמה וניתן לשער כי הפחיתו נזקים בנפש וברכש.
8. גם אם נראה שקיימות סמכויות פורמאליות בידי גורמים רבים, הדבר אינו מבטיח שלא יתקיימו פערים. מאותו הגיון הוקמה הרשות לפיתוח כלכלי משום קיומם של פערים שרק הלכו וגדלו. מאז שהרשות הוקמה מתקיים הליך סגירת פערים, שאגב מתקדם בצורה טובה מאוד בעשור האחרון גם אם הרשות אינה עוסקת באספקת שירותי חינוך, בריאות, רווחה, תכנון או בנייה. כנ"ל, אילו לא הייתה קיימת הרשות לקידום מעמד האישה, נושאים הקשורים לקידום מעמד האישה היו יורדים מסדר היום, אילו לא היה קיים מוקד החירום, הטיפול בפערי החירום לא היה נעשה, פשוט כך.

9. אולי כאן המקום לסבר את האוזן (שוב) ביחס לפערים הבלתי נתפסים בין החברה הערבית לחברה הכללית בהקשר של הערכות לחירום שצריכה להטריד כל אדם, בוודאי לנוכח הסיכונים המשמעותיים והמיידים, וצריכה לעניין טרם קבלת ההחלטה לסגור את פעילות המוקד:

9.1. מיגון:

✓ דוח מבקר המדינה - מיגון ומקלוט בשטחן של רשויות מקומיות במגזר הלא יהודי בצפון ובדרום - 9 ביולי

2018: מנתוני פק"ע עולה כי 39% מהאוכלוסייה (הכללית) הם בעלי מיגון צמוד (ממ"ד או מקלט פרטי); 35% הם בעלי מיגון לא צמוד (מקלט משותף או ציבורי) וכ- 26% (למעלה מ- 2 מיליון תושבים) הם ללא

מיגון תקני, כלומר ללא מיגון. לכ- 46% מהתושבים במגזר הערבי (כ- 550,000 תושבים) אין מיגון תקני.

✓ מקלטים ציבוריים (מתוך מחקר של מכון לקסידל עבור הרשות לפיתוח כלכלי, מרץ 2024) קשה שלא

להבחין בסיווג היישובים בטבלה: היישובים הערביים בתחתית עם מספר מקלטים ציבוריים אפסי.

מס'1	ישוב	תושבים ¹	מספר מקלטים ציבוריים ²	מקלטים ל-100 נפש
1	ראש פינה	3,482	35	1.01
2	שלומי ³	8,659	73	0.84
3	חצור הגלילית	11,448	79	0.69
4	קרית שמונה ⁴	25,895	100	0.39
5	מעלות תרשיחא	25,870	89	0.34
6	צפת	42,106	138	0.33
7	נהריה	76,203	241	0.32
8	כרמיאל	55,409	126	0.23
9	מעיליא	3,433	6	0.17
10	עבו	60,181	94	0.16
11	יאנוח ג'ת	7,092	3	0.04
12	ראמה	8,735	1	0.01
13	אבו סנאן	14,469	1	0.01
14	מג'ד אל כרום	16,310	1	0.01
15	ג'דידה מכר	21,713	0	0.00
16	מע'אר	24,669	0	0.00
17	ירכא	16,901	0	0.00
18	מזרעה	4,274	0	0.00
19	סאג'ור	4,623	0	0.00
20	נחף	14,388	0	0.00
21	דיר אל אסד	13,456	0	0.00

¹ מס' התושבים - מאגר תושבים בישראל לפי יישובים וקבוצות גיל, נדלה מתוך מאגר הנתונים הממשלתי, מרץ 2024. הקובץ עודכן ל-10 במרץ, 2024.

² מס' המקלטים הציבוריים - אתר המפות הממשלתי, שכבת מקלטים ציבוריים, נדלה במרץ 2024. למעט עבור קרית שמונה ושלומי.

³ מספר המקלטים בשלומי - שיחת טלפון עם מנ"ח הביטחון בשלומי, ב-18 במרץ 2024, ולא מאתר המפות הממשלתי.

⁴ מספר המקלטים בקרית שמונה נלקח מאתר העירייה ולא מאתר המפות הממשלתי.

9.2. סניפי ברזל - פרסום של משרד הכלכלה, 14 באפריל 2024:

✓ בתאריך זה פרסם משרד הכלכלה (מינהל החירום) רשימה של 321 סופרים אשר מופו, נבדקו ויפעלו גם תחת אש. סופרים אלו כוללים מיגון תקני, גנרטור, יכולת הפעלה מבחינת כוח אדם ויכולת אחזקת מלאי מספק.

✓ מתוכם רק 7 (2%) ביישובי החברה הערבית: דיר חנא, טמרה, יפיע, סח'נין, פורדייס, ו-2 ברהט.

רשימת סניפי ברזל - משרד הכלכלה

9.3. מרפאות אחודות – נתוני משרד הבריאות - נכון לערב חג הפסח (20 באפריל 2024):

✓ ב 4 יישובים בלבד בחברה הערבית יש מרפאות עם מיגון תקני וגנרטור: כפר יאסיף, עראבה, שפרעם (שלושה סניפים) ונצרת (שני סניפים).

9.4. בריאות הנפש – נתוני משרד החינוך, הוועדה המיוחדת לזכויות הילד, 18 ביולי 2023:

✓ "יש תקן אבל אין פסיכולוגים שמגיעים לאייש את התקן הזה. אני אגיד שבחברה הערבית 70% כיסוי של

פסיכולוגים. בחברה הבדואית 58%. בחברה הדרוזית יש 91% של כיסוי. אנחנו רואים שיש חוסרים." /

ורד גיל, ממונה אקלים חינוכי מיטבי ומניעת אלימות, שפ"י, משרד החינוך

9.5. הנגשת מידע – מתוך בדיקה של איגוד האינטרנט הישראלי, ינואר 2024:

✓ 39% מהמידע והשירותים הממשלתיים בנושא מלחמת "חרבות ברזל" קיימים בשפה הערבית.

✓ 8 מתוך 19 השירותים ודפי המידע החיוניים בזמן מלחמה שנבדקו אינם מונגשים לשפה הערבית,

מביניהם: ביטוח רשות של חפצים ביתיים מפני נזקי מלחמה של רשות המיסין, חדר מצב של מינהל

התכנון המרכז את המידע התכנוני במנהל התכנון נוכח מצב המלחמה, דף ייעודי של משרד האוצר

המאגד את המידע והשירותים בנושא מלחמת "חרבות ברזל". (הנגשת מידע ושירותים ממשלתיים

בנושא מלחמה וחירום לשפה הערבית - ינואר 2024

9.6. ארגוני חברה אזרחית – מתוך נתוני אתר גיידסטאר:

✓ מס' העמותות המדווחות באתר עומד על כ-35 אלף. מתוכם בחברה הערבית אלף עמותות מדווחות (3%).

✓ סך ההכנסות של כל העמותות עומד על כ-132 מיליארד ש"ח, סך ההכנסות בעמותות החברה הערבית

עומד על כ-2.2 מיליארד ש"ח (1.5%).

✓ בנוסף, רק ל-68% מהעמותות בחברה הערבית יש ניהול תקין ורובן (כ-55%) בעלות מחזור של פחות

מחצי מלש"ח.

✓ פיתוח החוסן הקהילתי בישראל מושתת לא מעט על ארגוני חברה אזרחית. בחברה הערבית יש מחסור

גדול מאוד בעמותות שיינתנו מענה בתחומי חוסן.

9.7. תעסוקה – מתוך דשבורד שירות התעסוקה:

✓ נכון לסוף חודש נובמבר 2023, ולפי נתוני שירות התעסוקה, מכון אהרון וחברת לקסידל אחוז האבטלה בחברה הערבית בהגדרה הרחבה (הכוללת את נתוני האבטלה וחל"ת) עמד על כ 15.5% (פי 3 מהיקף האבטלה ערב המלחמה) לעומת 8.6% בחברה היהודית.

✓ נכון לפברואר 2024, אחוז החברה הערבית מכלל המובטלים עומד על 30%. בכ-50% יותר מגודלם היחסי באוכלוסייה (75 אלף מתוך 245.5 אלף).

10. כפי שנעשה בעולמות תוכן אחרים כגון: החינוך, הרווחה, הבריאות, הרשות, והמוקד בתוך זאת, פועלת בכדי לעבוד בצורה סנכרונית עם כלל הגורמים הרלבנטיים, להשפיע עליהם ולהביא את המענים הנ"ל בצורה מיטבית לשטח ולהביא לצמצום פערי. ברי כי סגירת הפערים לא תתרחש תוך 3 חודשים או שנה, אך תהליך של מציאת פתרונות יצירתיים הוא בלב העשייה של המוקד ובשל כך התקיימה פעילות ענפה לפרק הזמן הקצר מאז שהמוקד נוסד.

11. ביחס לטענה כי "פעילות המוקד אינה בסמכות ודורשת הכשרה מקצועית נרחבת בתחומים שאינם רלבנטיים למוקדי חירום וסיוע דוגמת אספקת הכשרות ואימונים":

11.1. הכשרות:

✓ כפי שהובהר, המוקד מקדם ומארגן הכשרות שמועברות על ידי גורמים מוסמכים בתחום כגון מד"א, בן חייאן מרכז רפואי שירותי נט"ן ואמבולנסים בע"מ, המרכז הבינלאומי לחוסן תיפקודי, עמותת אלרואד לחינוך ומניעת אלימות בחברה הערבית והדרוזית, אונ' רייכמן ועוד. (ראו נספח ד' – רשימת ההכשרות)

✓ המוקד אינו בא בנעלי "המכללה הלאומית לאיתנות ישראלית" (לציין שאינה רשות ממשלתית) ולא בנעלי "מנהל החירום במשרד הפנים". אולם חשוב לציין כי ככלל הייצוג של רשויות החברה הערבית בהכשרות המכללה לאיתנות, על פי נציג המכללה, נמוך משמעותית מחלקם ב"עוגת" הרשויות. אין סתירה בין ההכשרות שהמוקד העמיד לבין התוכנית הלאומית לחירום, קהל היעד שקיבל את ההכשרות הוגדר יחד עם הרשות המקומית, הסמכויות היחידות שניתנו הן בתחום רפואת חירום (מע"ר/חובש). **הכשרות אלו נבחרו כי הן עלו כצורך ממשי על ידי הרשויות שאינו מקבל מענה מספק** והן אינן באות במקום ההכשרות במכללה או במשרד הפנים אלא כנוספות.

11.2. אימונים: המוקד אינו עוסק באימונים אך פעל לקידום הכשרות סע"ר (סיוע עצמי ראשוני) אל מול רצ"ת (רציפות התפקוד) בפקוד העורף וחברת מגן על ידי איסוף של כ 400 שמות של מתנדבי סע"ר פוטנציאליים והעברתם לרצ"ת במקביל להעברת הנתונים מהיק"לרים לרצ"ת. זאת על פי בקשה של מתכלל חברה ערבית בפק"ער.

12. ביחס לטענה על כפל תפקידים אציין כי המוקד פועל בסינכרון מול כל הגורמים ופועל להביא לקידום פתרונות מותאמים לשטח. המוקד פועל בסנכרון עם פיקוד העורף, המשטרה ומשרדי הממשלה הרלבנטיים:
- 12.1. עם פיקוד העורף על מערכיו השונים: מח. אוכלוסייה – הקמת ועדה, הכשרות במכללה לאיתנות; רצ"ת – הכשרות סע"ר; מרס"ל – מענים לצרכי רשויות על ידי חברה אזרחית; מיגון – הצבת מיגוניות המשרד; הסברה – הנגשת תכנים על ידי התאמתם לחברה הערבית ועוד. בעניין זה כתבה ראש ענף הסברה בפיקוד העורף במכתבה: "3. שיתוף הפעולה בין מרכז המידע כפר קאסם לבין פיקוד העורף היה הכרחי ליצירה של מענה הסברתי מדויק, רלוונטי ומותאם לקהל הערבי, אשר תרם להצלחת חיים." (ראו נספח ה' – מכתב רע"ן הסברה)
- 12.2. עם משרד הבריאות כדי לסייע בהסברה ולקדם שילוב מתנדבים עבור מונשמי בית בחברה הערבית במידה ויש לפנותם בתרחיש עלטה.
- 12.3. עם משרד הכלכלה כדי לקדם הכרה בסופרים ומרכולים ברשויות הערביות כסניפי בחל.
- 12.4. עם שירות התעסוקה ומשרד העבודה על מנת לקדם חזרה לשוק העבודה של עשרות אלפי אזרחים ערבים מובטלים.
- 12.5. עם המשטרה על מנת לקבל את ניטור הרשתות החברתיות ולטפל במקרים נקודתיים שעלו בתקופת המלחמה.
- 12.6. וכך גם עם משרד הפנים – מינהל חירום, משרד החקלאות (עבודה זמנית בחקלאות עם מענקים), משרד הרווחה (האגף משאבי קהילה – חוסן קהילתי ועיר מקדמת זכויות) ועוד.
- 12.7. נוסף על כל אלה, במוקד ביקרו עד כה נשיא המדינה, שרים, חברי כנסת, פרקליט המדינה, קצינים בכירים במשטרה ולאחרונה גם אלוף פיקוד העורף. למוקד הגיעו מרבית משרדי הממשלה והרשויות המקומיות וכולם בירכו על קיומו ועל המידע והתמיכה שהוא מעניק לרשויות ולחברה הערבית על מנת לחצות את התקופה הזו עם מינימום נזקים. כך שהסנכרון קיים, כפל התפקידים אינו מתקיים והשיתוף פעולה מאפשר המשך עבודת המוקד מול הגורמים הרלבנטיים.
13. נימוק אשר חוזר על עצמו במכתבך הוא שקיים תרגום מספק וכי בהעדר בעיית תרגום, לא ברור מדוע נדרשת הנגשה נוספת (סעיף 1 לניתוח ההצעה).
- 13.1. ראשית, המקורות שנשענתן עליהם באמירה שלא קיימת בעיית תרגום ציינו תחומים רבים בהם קיים מחסור במידע בערבית לרבות מידע מרשות המיסים, משרד האוצר ומנהל התכנון שהם בוודאי רלבנטיים לתקופת המלחמה.
- 13.2. שנית, תרגום לכשעצמו אינו מהווה הנגשה של השירות: זה שעולה דף מידע בערבית לא אומר שהפתרון שבבסיס המידע הוא רלבנטי לחברה הערבית, שהפתרון יכול לפעול או להתקיים. התרגום הוא

השלב האחרון ולכשעצמו אינו מספק. כך למשל, בתחילת המלחמה – עלו תמיכות בצרכי מיגון, בצרכים נפשיים (גם בערבית) אך לא היו מותאמים. כך גם ביחס לפינוי תושבים, המידע בגין הפינוי מונגש בערבית, אך אופן הפינוי קליטת האוכלוסייה ומתן המענים לה דורשים פתרונות ייחודיים. מענים לאוכלוסיות מודרות לא נעשה רק בדרך של תרגום. הדבר משול שבעיית התעסוקה של נשים תפטר רק אם המודעה תפורסם בלשון נקבה. הדברים הרבה יותר עמוקים, מורכבים ומצריכים טיפול מעבר לתרגום הטכני של הדברים.

14. ביחס לטענה על כך שמוקד החירום אינו גוף מחקר וקיימים גופי מחקר אחרים שנדרש להפנות את פעילות המחקר דרכם כגון מבקר המדינה או מרכז המחקר של הכנסת אשיבך כדלקמן:

14.1. ליבת העיסוק של המוקד אינו מחקר, אך המוקד עושה סקרים/מחקרים לבחינת אפקטיביות כנדרש מכל פעילות ממשלתית. זהו מרכיב קטן מאוד בפעילות המוקד.

14.2. לא מבקר המדינה ולא מרכז המחקר של הכנסת מהווים חלק מגופי הממשלה והאחריות על הביצוע והוצאה לפועל של מדיניות אינה בידם. הם אינם מקבלים הנחיות או בקשות מהמשרד לשוויון חברתי ואינם כפופים אליו.

14.3. הרשות ערכה מאז היוסדה עשרות רבות של מחקרים, כך, אני מנחש, גם הרשויות והאגפים האחרים שתחת אחריות המשרד, כך שעיסוק המוקד בנושא נגזר לגמרי מתוך פעילות הרשות וסמביוטית.

14.4. אילו המוקד לא היה עורך את המחקר והמיפוי המקדים לא היו ניתנים המענים המתאימים, לרבות שחרור תקציבים נדרשים על ידי משרדי הממשלה הרלבנטיים בעת המלחמה.

14.5. לא ברור שילוב הטענה על העדר ניסיון מחקרי לטענה של עדכון רשימת סניפי ברזל. שוב, הבעיה עם סניפי ברזל היא לא עדכון הרשימה או השפה בה היא כתובה או חוסר הנגשתה, הבעיה היא שמס' סניפי הברזל בחברה הערבית אפסי! משמעות הבעיה הזו שבפרוץ מלחמה בצפון יהיה מחסור חמור בנקודות חלוקת מזון ביישובים הערבים. כך שלא ברור מה הקשר למחקר, לתרגום או לכל דבר אחר. הפעולות הנדרשות כאן הן: ריכוז תמונת ידע עדכנית למשרדי הממשלה וקובעי מדיניות, קידום שיח תלת מגזרי וקידום תוכנית ממשלתית (תפקידי הרשות לפיתוח, הלכה למעשה).

15. המוקד - מיקוד מאמץ:

15.1. במחקר [חוסן חברתי בחברה הערבית - תודעה, התאמה תרבותית והמלצות לפעולה 2021](#) (מוסד

שמואל נאמן) נכתב: "מטרת העל של התכנית היא חיזוק החוסן בחברה הערבית בראייה בין-מגזרית. ממטרה זו נגזרו כמה מטרות אופרטיביות, ובהן: העמדת סוגיות החוסן בחירום על מפת השיח בחברה הערבית; מיפוי צרכים מיוחדים לחברה הערבית להגברת החוסן בהיערכות לחירום; יצירת דינמיקות ייחודיות בתקשורת עם אנשי מפתח בחברה האזרחית ובארגונים יחד עם ראשי השלטון המקומי בחברה הערבית ופקידות ממשלתית המובילה תוכניות ממשלתיות הפועלות בחברה הערבית; מיפוי ממשקים ייחודיים בין-

מגזריים, שיכולים לתרום לחיזוק החוסן החברתי והמוכנות לחירום; הקמת ועדה מייעצת בין-מגזרית ובניית תוכנית עבודה מותאמת תרבותית לחיזוק החוסן בחברה הערבית."

15.2. במחקר [חוסנה של החברה הערבית בישראל במשבר הקורונה - 2021](#) (המכון למחקרי ביטחון לאומי) נכתב: "מיסוד התיאום עם נציגי החברה הערבית – יש לקבוע דפוסים מתאימים להידברות ולשיתוף פעולה, וכן לנסח נהלי עבודה בחירום ובמצבי משבר מתמשכים בין משרדי הממשלה, משטרת ישראל ופיקוד העורף לבין המנהיגות הארצית והמקומית, הפוליטית והדתית של החברה הערבית. כן נדרש לגבש מחדש ולתרגל נהלי חירום שיותאמו למצבי חירום ומשבר שונים."

15.3. הבאנו מבואות אלו על מנת לחדד כי לפעולה המתכללת והמנגישה, בוודאי שהיא באה בצורך ורצון מהרשויות עצמן ובשיתוף פעולה איתן ותוך שיתוף פעולה מלא עם פיקוד העורף ומשרדי הממשלה האחרים, יש ערך עצום ולכן היא בגדר מסקנה מתבקשת שעולה וצפה כל פעם מחדש. פיזור סמכויות המוקד בין גופים שונים שאינם ערים למורכבות החירום בחברה הערבית ואין להם הכרות עם הצרכים, הפתרונות שגובשו והקשרים שנבנו הוא זה שייצר כפל בעבודת הממשלה, חוסר סנכרון, פגיעה במתן מענים ובוודאי פגיעה באימון ומערכת היחסים שנוצרה עם הרשויות וועד ראשי הרשויות על כן, נראה שהחלופה שהוצגה אינה אפשרית. אנו נכונים לבדוק כל מהלך התייעלות בעבודת המוקד באופן מיידי, אך הדברים צריכים להתבצע בשיח שיאפשר ליבון (קשה מאוד לעשות כן בהתכתבות) וממילא יארכו זמן מסוים, ולא יתכן להותיר את השטח ללא מענים בזמן שמבררים נקודה כזו או אחרת.

16. סיכום:

16.1. מכל האמור לעיל, הפערים העצומים בין החברה הערבית לחברה הכללית בהיערכות לחירום, המשוב החיובי על עצם הקמת המוקד ועל פעילותו מבכירים בשירות המדינה שהגיעו לבקר בכפר קאסם ובפרט מרשויות החירום והמלצות המדיניות העולות מהמחקרים השונים מחייבים על פי עמדתי המקצועית, כמו גם גורמי מקצוע אחרים, המשך הפעלת המוקד.

16.2. פיזור המשימות המוצע במכתבן לידי גורמים רבים ושונים, שאינם בעלי מומחיות לעבודה עם החברה הערבית באופן שוטף ושפעילות זו אינה נמצאת בליבת עשייתם, תביא להתמוססות ההישגים שהושגו עד כה בעבודת המוקד, הכוללים יצירת שיתופי פעולה רחבים, תוכניות פעולה ממוקדות ושיפור ההערכות של החברה הערבית לחירום.

16.3. הפסקת פעילות המוקד מחר יכולה לגרום למק משמעותי בזמן חירום שעלול להסלים, ועמדתנו שיש להמשיך בפעילות המוקד. ניתן כמובן לבחון כל הצעה להתייעלות או שיפור, אך בו בזמן לא להותיר את השטח ללא מענה כלשהו.

16.4. ההחלטה על המשך פעילות המוקד מחויבת להתקבל היום, בהעדר החלטה כאמור, הפעילות תסגר מחר אחר הצהריים.

בברכה,
חסאן טואפרה
ראש הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים

העתק:

רועי יסוד, ראש מטה הרשות לפיתוח כלכלי ומנהל פעילות החירום מטעם הרשות

יום חמישי ח' אייר תשפ"ד
16 מאי 2024

לכבוד

חסאן טואפרה

ראש הרשות לפיתוח כלכלי – מגזר המיעוטים

הנדון: פעילות חדר מצב בעיריית כפר קאסם

בהמשך למכתבך מיום 9 במאי 2024 בנושא הקמת "חדר מצב" שהוקם בשיתוף הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות ועיריית קאסם ולאחר קבלת תגובתך מיום 12 למאי 2024 הנחתי את צוות המשרד לבדוק את טענותיך וקבלת החלטה לעניין המשך התקשרות "חדר מצב" עם עיריית כפר קאסם להלן תוצאות הבדיקה:

1. **כפילות תפקידים** - סעיף 2 במכתבך ציינת - המוקד הוקם בחיפזון תוך מספר ימים ונראה כי לא נעשתה עבודת עומק לבחינה האם המענים קיימים או לא. בנוסף, בבדיקה שבוצעה נמצא כי קיים כפל תפקידים גם בהתקשרות עם מיזם "מוארד", מיזם אשר יצר תפקיד חדש ברשויות המקומיות – מנהל מיצוי משאבים ופיתוח כלכלי, שמטרתו חיזוק ומיצוי הפוטנציאל והמשאבים המוקצים לרשויות המקומיות, לטובת איכות החיים ורווחת תושבי הרשויות. כמו כן, בסיכום לקחים מתפקוד ממצי המשאבים במשבר הקורונה 2020 שפורסם על ידי המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה, משרד הפנים וג'ונט צוין במפורש כי "ברוב הרשויות ממצי המשאבים הצליחו להשתלב ולתרום באופן משמעותי ומקצועי לתפקוד הרשות. בחלק מהרשויות הם הובילו יוזמות ופיתחו מענים שהיו חסרים(הקמת מוקד רשותי, שולחן חירום), ובחלקן שימשו כיד ימין של בעלי תפקידים בכירים ברשות - ראש הרשות/המנכ"ל".

זאת ועוד, בסעיף 14 למכתבך, קיימת כפילות בתפקידים ובפעולות המוקד. כפילות זו יוצרת בירוקרטיה וגורמת לעלויות נוספות מכספי הציבור. נציין כי אין לזלזל בפעילותם של גופים הקיימים במשק אשר מבצעים את אותן משימות בצורה יעילה ושקופה. כך למשל, בנושא ההכשרות, הרשויות במגזר מקבלות מענה מהמכללה לאיתנות ישראלית וממנהל החירום במשרד הפנים אשר אמון על הרשויות המקומיות.

2. **חוסר בהנגשה "עמוקה" בשפה הערבית** - כיום המענים הניתנים על ידי גופים בעלי התמקצעות מעמיקה יותר מהמשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה, מאפשרים להנגיש את המידע כפי שעושה "חדר המצב" וכן לספק סיוע ממשי ומיידי. לא ברור כיצד אדם השרוי במצוקה נפשית פונה לחדר מצב שעוסק בהנגשת מידע כללי. לשם קבלת סיוע מעמיק יותר, על האזרח לפנות למוקדים של משרד הבריאות אשר הוכשרו לשם כך עם אנשי מקצוע המתמחים בנושא. משרד הבריאות מבצע זאת עוד מתקופת הקורונה ומפעיל מוקדי שירות

בשפה הערבית תחת מרכזי החוסן, ואף הגביר את פעילותו במסגרת מלחמת חרבות ברזל. משרד הבריאות מציע סיוע נפשי אישי וקבוצתי, בפרט למפונים בשפה הערבית¹.

בנוסף, **המערך הדיגיטלי הלאומי** מספק פלטפורמות להנגשת מידע חיוני בשפה הערבית באתרי החירום הממשלתיים כמו גם אתר פיקוד העורף המונגש במלואו בשפה הערבית. המידע והשירותים הממשלתיים הדיגיטליים המונגשים ברשת מאפשרים לאזרחים להכיר את זכויותיהם ולהתעדכן במידע חיוני שלעיתים אף מציל חיים. ראה לדוגמא: מידע וסיוע למפונים ומתפנים בעקבות המלחמה, קבלת פיצויים על רכוש שנהרס, קבלת רישיון להוספת מרחב מוגן ועוד. שירותים אלו נגישים במחשב וברשת האינטרנט, ללא צורך ביציאה מהבית והגעה ללשכות השירות. דוגמא נוספת לכך, הינה במידע הקיים באתר של איגוד האינטרנט הישראלי, המציין כי באתרים ממשלתיים קיימת מודעות להנגשת השירותים לציבור הערבי בישראל. בין המשרדים שבלטו לטובה עם אחוזי הנגשה גבוהים לאוכלוסייה הערבית נמצאים משרד החקלאות (76%), משרד העבודה (69%), משרד הרווחה (66%), משרד התקשורת (58%), משרד הבריאות (54%) ורשות המיסים (51%).

3. **חיזוק החוסן האזרחי בחברה הערבית** - בהחלטת ממשלה 550 – "תוכנית כלכלית לצמצום הפערים בחברה הערבית" **עליה אתה אמון** - משרד הרווחה והביטחון החברתי הוסמך להקים ולהפעיל מרכז חוסן אזורי עבור החברה הערבית לצורך סיוע נפשי. המרכז יפעל לטובת חיזוק היערכות הרשויות המקומיות לחירום ולתגבור מענים פסיכו-סוציאליים וקהילתיים. לצורך כך, בשנות התכנית יוקצה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים סך כולל של 4.75 מיליון ₪. כמי שאמון על **תכלול ובקרה** של התוכניות שאושרו בהחלטה 550 מול משרדי הממשלה תמוהה בעיני מדוע יש צורך להסיט עבודה זו ל"חדר המצב".
4. **המוקד כפתרון בלעדי לרשויות הערביות** – במקביל ל"חדר המצב" שפועל חודשים ספורים בלבד, ישנם בישראל 14 מרכזי חוסן המופעלים בידי הקואליציה הישראלית לטראומה, הכוללים מודל המיועד לחברה הבדואית ומתקצבים במימון ממשלתי, מוקדי חירום וסיוע רבים של משרדים ממשלתיים האחראים על הנושא, וכן ארגוני חברה אזרחית המסייעים לחברה הערבית בתקצוב ממשלתי.
5. **הכשרות האוכלוסיה והמתנדבים** - בעת חרום פיקוד העורף מבצע הכשרות כגון סע"ר היות ויש ברשותו מאגר מתנדבים מהחברה הערבית שעברו הכשרה במסגרת פרויקט גיוס שלב ב' של מינהל אוכלוסיות בצה"ל.
6. **מיגון** - הבעיות בתחום זה נובעות בעיקר מחוסר בתכנון ובהקצאת המשאבים הנדרשים לבניית מרחבי מיגון תקינים. מדובר בסוגיה שדורשת טיפול מעמיק וממושך. עם זאת, הטיפול בסוגיית מרחבי המיגון אינו נמצא בתחום **סמכויות מוקד החירום**. הנושא מטופל על ידי רשות החירום הלאומית, פיקוד העורף ומנהל התכנון, אשר מודעים לבעיה ולהם הסמכויות והתשתיות המתאימות להתמודדות בעת חירום בסדר גודל שכזה.

¹ <https://ironswords.health.gov.il/rights-of-evacuated-persons/>

7. "האתר הלאומי האחד" - עם פרוץ המלחמה הוקם אתר אינטרנט שתפקידו לאגד את ככל המידע הממשלתי אודות השירותים והזכויות להן זכאים אזרחים מפונים או נפגעים על רקע מלחמת "חרבות ברזל", לצד שירותים וסיוע ממשלתיים לכלל אזרחי ישראל המושפעים מהמצב הביטחוני בתחומי דיור, עבודה, רווחה, בריאות, חינוך ועוד. "האתר הלאומי האחד" מפנה לשירותים ודפים נוספים ורלוונטיים בזמן מלחמה אשר מפיצים מידע חיוני להגנה על האזרחים. הקמת ערוצי מידע נוספים ומקבילים **תגרום לחפיפה ולבזבז משאבים.**
8. **סניפי הברזל** - ישנם 9 יישובים ערביים וערים מעורבות מתוך 96 יישובים בהם קיימים סניפי ברזל. הכנת רשימת סניפי הברזל נעשתה באחריות וסמכות פיקוד העורף ורשות החירום הלאומית. סניפי הברזל נבחנו בצורה מקצועית על פי קריטריונים מוגדרים מראש כגון: מיגון, גנרציה, מלאי, וכוח אדם. סניפים אלו ימשיכו לפעול ולתת שירות לציבור גם במצב מלחמה וזאת בכפוף להנחיות פיקוד העורף. כמו כן, גובש מנגנון תיאום מול הרשתות והרשויות המקומיות לתיעודף הסניפים בכל הנוגע לאספקת אנרגיה ומלאים ולצורך תיאום הפצת המידע לציבור.
9. **סיוע לרשויות המקומיות** - בתקופת הקורונה פיקוד העורף הוכיח את יכולתו לסייע לרשויות המקומיות בניהול משבר הקורונה ללא צורך במוקד חירום ייעודי. פיקוד העורף ניהל את פעילות ההסברה באמצעות פורטל החירום הלאומי בערבית, סייע למשטרה באכיפה והגיש סיוע לאוכלוסיות נזקקות.
- לאור ההאמור, נסכם, כי המשרד שם לעצמו כיעד להיות מוביל בתחום צמצום הפערים במסגרת החלטת ממשלה מספר 550, ולכן ישנה חשיבות רבה לאופן חלוקת המשאבים שכן הרשות מסייעת בצמצום הפערים באותם תחומים. יש לנתב את המשאבים הקיימים לתכניות ארוכות טווח, הכוללות בין היתר את אלו הבוחנות את "היום שלאחר המלחמה" ולא לבזבז משאבים בתחומים שמקבלים מענה משאר הגופים המוסמכים. המשרד לשוויון חברתי פועל ללא הרף לצמצום הפערים הקיימים בחברה הישראלית בכלל ובחברה הערבית בפרט. המשרד פועל בשיתוף עם כלל הגורמים הממשלתיים לצמצום הפערים, אך לא במטרה להחליף את סמכויותיהם החוקיות. המטרה המרכזית הינה לסייע לרשויות המקומיות ולגופים הממשלתיים לתקשר ולתת מענה מיטבי למגזר הערבי ועל כן, אנו לא רואות בנחיצות המשך הפעילות של "חדר המצב" ונבקש לקבל תוכנית עבודה ייעודית של התקציב אשר הוקצה עבור פעילות זו

בכבוד רב,

מירב שטרן

מירב שטרן

מנכלית המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

ח"כ מאי גולן

ח"כ מאי גולן

השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

כ"ו אייר תשפ"ד
03 יוני 2024

לכבוד

חברת הכנסת מאי גולן

מירב שטרן

השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

מנכ"לית המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה

הנדון: החלטתכן לסגור את מוקד חירום לתמיכה ומידע לחברה הערבית

סמך: מכתבן אלי מיום 9.5.24 / מכתבי אליכן מיום 12.5.24 / מכתבן אלי 16.5.24

קיבלתי מכתבן מיום 16.5.2024 ביחס למוקד החירום המצוין בסמך.

אשוב ואציין כי הדברים מובאים בהמשך לפגישה ממושכת ותכתובת קודמת כאשר גם עתה טרם למדתי על נימוקים מקצועיים מוצקים בבסיס ההחלטה שלכן על סגירת מוקד החירום, החלטה שאינה עולה בקנה אחד עם העמדות המקצועיות שאנו מציגים לכם, והכל בזמן שרוחות המלחמה מנשבות מעלינו.

אציין, כי הנהלת המשרד יכולה להחליט על מדיניות שעניינה הפסקת עבודת מוקד החירום, אבל מקומי כגורם מקצועי להצביע כי מדובר בהחלטות עם אחריות מאוד גדולה שעלולות להביא לאובדן חיי אדם מיותרים בשל הפסקת פעולות ההערכות ובשים לב לפערים. למותר לציין את הפגיעה באמון הציבור החש מזה תקופה כי המדינה מותירה אותו בנושאים שונים להתמודד לבד עם איומים על תחושת הביטחון האישי, לצד ההחלטות על ביצוע קיצוצי עומק בתקציבי החלטות החומש. צעדים אלו עשויים להוביל להחמצה בשיפור היחסים שבין החברה הערבית לבין המדינה ואף לפגוע בהן. על כן, לנוכח חובתי המקצועית, במיוחד כשאני סבור שנעשית טעות חמורה, אני מוצא לנכון להעלות את הדברים על הכתב באופן חד משמעי - עמדתי הייתה ונותרה שיש להמשיך את פעילות מוקד החירום לאלתר ולהמשיך בפעולות ההערכות הנדרשות לצמצום הפערים ככל שתפרוץ מלחמה בצפון.

עמדתנו זו אינה לבד, היא מצטרפת לעמדתם התומכת של הגורמים הבאים:

- אלוף פיקוד העורף (ראו נספח א)
- רע"ן הסברה בפיקוד העורף (ראו נספח ב)
- סגן מפקד אגף סי"ף במשטרה (ראו נספח ג)
- יושב ראש ועד ראשי הרשויות הערביות (ראו נספח ד).

עומדים כלל הגורמים הרלבנטיים (וגורמים נוספים שהביעו את עמדתם בעל פה) ומציינים חשיבות המשך פעילות המוקד, ההחלטה המתבקשת היא המשך הפעילות, אין השקעה ראויה מכך בעת הזו: לשמור על חיי אדם, להגביר את המודעות לסכנות, להמשיך להרגיע את הרוחות ולהחזיר את המצב ככל הניתן לשגרה בשוק העבודה ובמרחבים המעורבים. בזמן מאוד קצר המוקד הצליח לבסס מערכת יחסים מקצועית ואמון עם שלל גורמים שפועלים בחירום והצליח לסנכרן ולהוביל יחד עם אחרים מהלכי הסברה משמעותיים להגברת המוגנות, קידום החיים המשותפים, המנעות מזליגה לשוק האפור בשל

המצב הכלכלי, הנגשת זכויות ממשלתיות וקידום מענים נפשיים לחברה הערבית. בנוסף, המוקד קידם באמצעות גופי הכשרה ייעודים מעל 50 הכשרות ל- 1,800 משתתפים ב- 45 רשויות שכוללות הכשרות לעזרה ראשונה, לחובשים, למודל מעש"ה, חוסן קהילתי וצוותי, להקמת חדרי חירום, ניהול מתנדבים ועוד.

נעשה חיבור מוצלח עם מעל ל- 18 ארגוני חברה אזרחית לרבות הכוונתם למתן מענים נקודתיים וחוביים לצרכים העולים מהשטח ועוד.

נעשה מיפוי לצרכי החירום ברשויות, הופשרו תקציבים למתן מענים לאותם צרכים, נמסרו 16 נגררי סע"ר, בתהליך מסירת 32 מיגוביות ועוד משאבים נוספים שהועברו למתן מענים.

קודמו מענים משמעותיים ותכלול לכלל השחקנים למתן מענים הוליסטיים לשוק העבודה והחזרת העובדים הערבים לשוק העבודה במהירות האפשרות לשמירה על הרצפיות התפקודית.

טופלו נקודתית שלל אירועים שיכלו להיות פוטנציאל להתלקחות ותסיסה גם בקמפוסים וגם במרחבים מעורבים אחרים. החל טיפול וחיבור לאתגרי משרדי הממשלה בהתממשות מלחמה בצפון כגון תרחיש עלטה למונשמים, מיעוט סניפי אספקת מזון ועוד.

כלל הפעילות הזו ועוד, נעשו בזכות צוות מיומן ובעל ניסיון שנרתם למשימה ופעל מתוך רצון לסגור פערים במהרה בעקבות מצב קיצוני שנקלענו אליו בעקבות המלחמה. אין סיבה מוצדקת לעצירת הפעילות הזו וחובה עלינו להמשיך לספק את המענים ולצמצם את הנזקים שהמלחמה יכולה לגרום לפרנסה, רכוש וחלילה לחיי אנשים רבים.

אני שב ואומר שאנו נכונים לבדוק כל מהלך התייעלות בעבודת המוקד באופן מיידי אך הדברים צריכים להתבצע בשיח שיאפשר ליבון וממילא יארכו זמן מסוים, ולא יתכן להותיר את השטח ללא מענים בזמן שמבררים נקודה כזו או אחרת.

באשר לטענות במכתבך, לא מצאתי ביסוס עובדתי או תיעודי להן.. בכל אופן, אנסה לעמוד ולדייק את הדברים, בקצרה, ביחס לאותן טענות במכתבך, לאותן טענות והשערות.

1. כפילות תפקידים

- במכתבך רשמתי כי במכתבי ציינתי ש"המוקד הוקם בחיפזון" (מכתבך מיום 16.5.24) – דבר זה לא צוין במכתבי.
- כגורם המנהל את התקשרות המשרד עם מוארד ומי שהוביל את הקמת מוקד החירום הקשר הלכאורי שתפקיד ממצה המשאבים בא להיכנס כגורם חירומי מטעם הרשות עצמה ושהדברים הם חלק ממטרות המיזם אינו מדוייק. הקשר בין ממצי המשאבים למשרד הינו יוזמה של המשרד ליצור לעצמו בסיס לנקודת קשר ברשויות מקומיות בשעת חירום שישמשו אותו להיבטים נקודתיים, המיזם אינו בא לתכלל את פעילות החירום ברשויות המקומיות, לא עתה ולא בתקופת הקורונה עליה הצבעת, והכפל הלכאורי שעליו הצבעת אינו מתקיים.
- מנהלי היחידות למיזמי משאבים (מיזם מוארד) אמונים על קידום מיזמי משאבים ופיתוח כלכלי ברשויות. בעת חירום הם הופכים לפונקציות שירכזו את נושאי החירום בתוך הרשויות. תפקיד המוקד הוא להוות שכבה בין הממשלה לבין הרשויות (והאזרח) ולהנגיש את המענים, הצרכים, הפתרונות מהממשלה לשטח והפוך. המוקד יצר את הפתרונות והמענים והנגיש אותם לאנשי המוארד ברשויות (ההקבלה הכי רלבנטית בין ממצי המשאבים והמוקד

היא היועצת לקידום מעמד האישה והרשות לקידום מעמד האישה, גם אם שני האורגנים הנ"ל יכולים לקדם אג'נדה זהה, שני הגורמים חיוניים להשגת החזון והמטרה שלשמן הוקמו). חשיבות קיומם היה בולט במצב העדין שנוצר עקב חילופים רבים בקרב ראשי הרשויות, הם התמקמו בכתובת משמעותית מאוד ברשות המקומית לצד הקב"טים. כך שלא מדובר בכפל אלא בהפעלה, דה פקטו, של מי שהוכשרו לכך.

2. חוסר בהנגשה "עמוקה" בשפה הערבית

- במכתבן ציינתן כי "לא ברור כיצד אדם השרוי במצוקה נפשית פונה לחדר המצב שעוסק בהנגשת מידע כללי". גם שהוסבר במכתבי הקודם, מדגיש שוב: המוקד לא נועד לתת סיוע נפשי לאדם ומעולם אף אדם לא התקשר למוקד לקבל סיוע נפשי. ליבת העניין היא הנגשה של שירותים שהממשלה ו/או גורמי החירום הרלוונטיים שלא היו מונגשים כלל או שהיו מונגשים חלקית. בכלל זאת גם מענים ופתרונות שהוצעו לאכלוסייה ביחס לחוסן הנפשי. המוקד העלה מערך הסברה מקיף לרשתות החברתיות שעוסק בחשיבות בקשת הסיוע בעת מצוקה והפנה לדף נחיתה של קווי סיוע בשפה הערבית הכיתנים בחינם על ידי קופות החולים, משרדי ממשלה, ועוד (ראו נספח ה') מערך הסברה זה הגיע לכ 1.5 מיליון חשיפות לפי ממוצע של 2.2 חשיפות בלבד למשתמש ייחודי. על דף הנחיתה שמצורף הקליקו 25 אלף משתמשים ייחודיים. גופי הממשלה שפעלו בעת החירום בתקופה ההיא, לא פעלו די להנגשת השירות הזה לחברה הערבית, שירות זה לא נצרך על ידי החברה הערבית והמוקד פעל אקטיבית לביצוע החיבור האמור (בשיתוף פעולה עם כלל הגורמים).
- במכתבן הראשון ציינתן וצירפתן את הסקר של איגוד האינטרנט הישראלי שלכאורה מוכיח שלמעט תחום הסייבר כלל השירותים מונגשים בשפה הערבית. במכתבי אליכן מיום 12.5 הבהרתי כי נפלה טעות בקריאת הסקר: בשורת סיכום הממצאים בפרק חרבות ברזל באתר GOV, נרשם: 39% מהמידע והשירותים בנושא מלחמת "חרבות ברזל" קיימים בשפה הערבית. במכתבן הנוכחי הבאתן דוגמאות להנגשה מהן ניתן היה לסבור שכלל השירותים מונגשים אך לא כך הדבר. בשורת סיכום הממצאים בפרק "דפים או שירותים מונגשים לערבית" מצוין כי "11 מתוך 19 מהשירותים ודפי המידע החיוניים בזמן מלחמה מונגשים לשפה הערבית". בנוסף נרשם כי "ראוי לציין כי על אף שהאתר עצמו הושק גם בשפה הערבית, האתר בערבית לא עודכן מיום השקתו באמצע נובמבר 2023". בנוסף, עמדתי על כך שעצם ההנגשה בערבית היא לא הפתרון, ראוי להסכים שהבעיות של ניצול זכויות ומיצוי פוטנציאל כלכלי וחברתי לא נעוץ רק בלהבין את השפה, אלא בהתאמה תרבותית, חברתית ופעילות אקטיבית מול אוכלוסיית היעד (ראו גם בהמשך).
- באשר להנגשת התכנים מענף הסברה של פיקוד העורף, אני מפנה אתכם בשנית לקרוא את מכתבה של ראש ענף הסברה בפיקוד. במכתבה ציינה כי "שיתוף הפעולה בין מרכז המידע בכפר קאסם לבין פיקוד העורף היה הכרחי ליצירה של מענה הסברתי מדוייק, רלבנטי ומותאם לקהל הערבי אשר תרם להצלחת החיים". המילים מדברות בעד עצמן. עצם שיתוף הפעולה האינטנסיבי בין ענף הסברה לבין תחום תקשורת במוקד למשך חודשים ארוכים הוא עדות לצורך בהעמקת ההנגשה.

3. חיזוק החוסן האזרחי בחברה הערבית

אכן, בהחלטת ממשלה 550, המהווה תוכנית רב שנתית, עליה אני אמון, יש החלטה להקים ולהפעיל מרכז חוסן אזורי עבור החברה הערבית. אולם שירותי המוקד אינם חופפים ולו במעט את שירותי מרכז החוסן, בנוסף:

- גם תחת ההנחה (השגויה) שיש חפיפה בין מרכז החוסן לבין המוקד, מבקש להזכיר כי רק לפני כשבועיים הסתיים תהליך משמעותי והוגדר זוכה במכרז להקמת מרכז החוסן (עיריית אום אל פאחם). מן הסתם, יעברו עוד מספר חודשים לא מבוטל עד אשר המרכז הנ"ל יפתח את שעריו וגם אז, הוא יספק מענה אזורי לתושבי האזור.
- גם אם היה קיים מרכז חוסן פעיל בחברה הערבית, אין קשר בין קיומו לבין פעילות המוקד. כיצד קיומו של מרכז חוסן קשורה למיפוי הפערים במיגון וההצטיידויות? כיצד היא רלבנטית להכשרת כח אדם למענים שאינם נפשיים בחירום? כיצד פעילות מרכז החוסן רלבנטית למיפוי צרכים ופערים ביחס לנושאים הנגזרים מהחירום בין הממשלה לרשויות בכלל החברה הערבית (ובמיוחד בצפון, באזור שבו לא פעיל מרכז החוסן) באופן הדוק ויומיומי?
- מכל מקום מוקד החירום לא התיימר ולא שימש כמרכז חוסן, ככל שמרכז החוסן היה קיים, בוודאי שהיה ניתן להפנות גם אליו כחלק מתהליך הנגשת הזכויות. רק לענינו, מרכז החוסן לא קיים ולא יקום בחודשים הקרובים, וגם אם היה קיים, הוא לא היה חלק מפעילות המוקד אלא לכל היותר, עוד כתובת למענים עבור קבוצה מסויימת באוכלוסייה.

4. הכשרות האוכלוסייה והמתנדבים

- סע"ר – אבהיר שוב: המוקד לא מכשיר מתנדבי סע"ר אלא מפנה מתנדבים להכשרה בפיקוד העורף – שוב בן של הנגשת פעילות גופי החירום לחברה הערבית. לבקשת מתכלל חברה ערבית בפקע"ר, העברנו לרצ"ת רשימה של 400 מתנדבים בתקופה שאצלם היו רשימות של 100 מועמדים.
- מאגר המתנדבים מהחברה הערבית שעברו הכשרה במסגרת פרויקט שלב ב' של מינהל אוכלוסיות – הרי ברור לכל שאין מאגר זה נותן מענה למרבית הרשויות המקומיות שתחת אחריותנו. שלב ב' הינו תוכנית גיוס בגיל מאוחר באוכלוסיית המיעוטים (40-30) להכשרה של מס' שבועות בודדים ואז הצטרפות למערך המילואים (באופן חלקי). החלק הארי של המאגר הוא מהאוכלוסייה הבדואית ומיעוטם מהאוכלוסייה המוסלמית והנוצרית. בנוסף, בשנים האחרונות יש עשרות מתגייסים בשנה, שככתוב לעיל, רובם מהיישובים הבדואים. המענה של מתנדבי הסע"ר הוא בגדר סיוע עצמי ראשוני עד הגעת כוחות הביטחון וברור כי מענה כזה למשל באום אל פאחם, או במזרעה, אינו יכול להינתן על ידי מתנדבים מזרזיר או מבסמת טבעון.
- ואם עסקינן בהכשרות פיקוד העורף, ועל מנת לסבר את האוזן, בימים האחרונים נפתחו 3 קורסים חשובים מאוד במכללה לאיתנות בפק"ער: קב"טים, מנהלי מכלול לוגיסטיקה ומנהלי מכלול אוכלוסייה. סה"כ 76 משתתפים. אף לא אזרח ערבי אחד ואף לא נציג רשות ערבית אחד. בשיחה שהתקיימה עם בכיר מהמכללה משבוע האחרון, התבקש המוקד (שאינו פעיל) לשתף פעולה עם המכללה ויסייע להעמדת קורס ייעודי לחברה הערבית בצפון הארץ כדי לתת מענה. נתון זה נועד להראות את הקושי הקיים והצורך להתמודד איתו בשגרה, ועל אחת כמה וכמה –

בחירום. פעילות המוקד היוותה כתובת עבור פיקוד העורף ואילו לא הוחלט לסגור את המוקד, בוודאי שהמוקד היה פועל אקטיבית (ולא רק באמצעות תרגום לערבית) להביא את המועמדים לאותם קורסים חשובים.

5. מיגון

- אכן הבעיות בתחום זה נובעות בעיקר מחוסר תכנון והפתרון המערכתי מצוי בידי רשויות אחרות, אך עצם הצפת הפערים אל מול פיקוד העורף ועצם הרעיון לנסח מנגנון לתיקון ההקצאה הוא לב ליבה של פעולת הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים ומעוגן בהחלטת ממשלה 169 מיולי 2021. המוקד, כאמור, שואב כוחו מסמכויות הרשות לפיתוח כלכלי.
- בנוסף, עבודת השטח המעמיקה חשפה נתון מתסכל: נכון לאמצע ינואר, 3 חודשים לתוך המלחמה, הוצבו על ידי ענף מיגון בפקע"ר (הגורם המבצע) 15 מיגוניות בלבד בכל היישובים הערביים בצפון הארץ. זאת למרות הידיעה ברח"ל ובמינהל התכנון כי פערי המיגון עצומים והוכחו זה מכבר על ידי עבודת מחקר שנעשתה עבור המוקד על ידי חברת המחקר לקסידל שחשפנו אותה בפני המנכ"לית בביקורה במוקד.

6. האתר הלאומי האחד

- באשר לטענה כי קיומו של אתר נגיש לזכויות בערבית יכול ליתר את עבודת המוקד, בנושא זה אני מבקש להפנות את תשומן ליבן:
 - א. הוועדה לצמצום פערים חברתיים בפריפריה, בראשות ח"כ אברהם בצלאל מיום ה 12 לפברואר 2024 קבעה כי "זכויות זה כסף שמגיע לאזרחים, אבל במקרים רבים האזרח כלל לא יודע שמגיע לו, או שהוא יודע ולא מסוגל לדרוש אותן עבור עצמו. ברוב המקרים הנפגעים הגדולים ביותר מאי-מיצוי זכויות הם אזרחים מהעשירונים הנמוכים שהכי זקוקים להן, כי להם אין את המידע, את האפשרויות הדיגיטליות או היכולת הכלכלית להיעזר בעורכי דין או בגורמים אחרים שיעשו זאת עבורם. לכן יש צורך בהקמה של גוף מתכלכל שסייע לאזרחים למצוא את זכויותיהם מול משרדים שונים שמטפלים בזכאויות שונות. אם נדע לעשות זאת, אנשים יקבלו את מה שהם צריכים ולא נמצא אותם אחר כך ברוחה ובמקומות אחרים."
 - ב. אלי כהן, מנכ"ל פתחון לב: "על פי הנתונים שלנו, ככל שיורדים בעשירונים יש יותר אי-מיצוי זכויות באחוזים משמעותיים. מבין המשפחות שאנחנו מטפלים בהן, 100% לא מיצו לפחות זכות אחת. יש הרבה מאוד חסמים, ובהם חשש מפנייה לגופים חברתיים, בושה וסטיגמה, קושי בהגעה פיזית ועוד. המלחמה הוסיפה הרבה מאוד קהלים שיכולים וצריכים למצוא את זכויותיהם."
 - ג. ארז פרלמוטר, יו"ר "כל זכות" ושותף בפרויקט "זכות בקלות" הוסיף: "נכון שיש חסמים וביורוקרטיה, אבל הבעיה היא הרבה פעמים פשוט לתת לאנשים את המידע ולהכניס אותם לתהליך. כל המחקרים אומרים שהסיבה מספר אחת לאי-מיצוי זכויות היא אי ידיעה, ואם כבר אדם יודע, הוא חושב שמאוד מסובך לממש. לדוגמה, לפי מחקר של הביטוח הלאומי, 45% מהזכאים להשלמת הכנסה לא ממששים אותה. מיליארד ורבע ש"ח בשנה על הרצפה, שמיועדים לאנשים שהכי מגיע להם, והתהליך לקבל את זה מאוד פשוט."

- הנגשת זכויות ממשלתיות הוגדרה כאחת ממטרות פעילות המוקד. בנושא זה פעלנו רבות עם שירותי הבריאות, אתר כל זכות ועוד. הטענה שמדובר בחפיפה ובבזבז משאבים אינה לוקחת בחשבון שמדובר בסכום מזערי בחודש שתכליתו "להרים מהרצפה" מאות מיליוני שקלים שלא מגיעים ליעדם ופוגעים ברווחה ומיצוי הפוטנציאל הכלכלי והחברתי של התושבים.

7. סניפי הברזל

- התייחסתן בסעיף זה לתהליך להגדרת סניפי הברזל שנערך באחריות ובסמכות פיקוד העורף ורשות החירום הלאומית. הנקודה הקריטית אינה מי הגדיר מהו סניף ברזל ואיך הוגדר, הנקודה הקריטית היא שככל שתפרוץ מלחמה בצפון, מרבית היישובים הערבים בצפון אין להם סניף נגיש שיכול לספק את צרכי היישוב ומכאן חשיבותו של המוקד, לסייע למשרד הממשלתי לסגור את הפער.
 - א. ב 14/4 פורסמה רשימת סניפי הברזל. ברשימה 8 סניפים ביישובים ערביים בלבד מתוך כ- 350 סניפים שה"כ. רוב רובה של הרשימה מורכב מסניפים של רשתות קמעונאות גדולות.
 - ב. ב 6/5 ולאחר שיח מתמשך מול מינהל חירום במשרד הכלכלה והתעשייה, המוקד כינס את הרשויות הערביות למפגש מקוון תוך יומיים (ב 8/5) היות ומנכ"ל משרד הכלכלה ביקש ממינהל החירום למפות את המצב ברשויות הערביות ולתת מענה לסוגיית המחסור בסניפי ברזל ברשויות המקומיות בחברה הערבית.
 - ג. רשתות הקמעונאות כמעט ואינן פעילות ברשויות ערביות וסיבות עימן. אולם יש לא מעט סופרים גדולים ברשויות אלו שבתמריצים בסיסיים לצד מאמץ מבעלי הסופרים, יכולים לקבל הכרה בסניפי ברזל.
 - במילים אחרות, תפקיד המוקד הוא להכין תוכנית עבודה ברורה לסגירת הפער יחד עם המשרד הממשלתי ולנסות למצוא פתרון לכך. אם המוקד לא היה פעיל, לא היה מתקיים מפגש ההסברה, המשרד הממשלתי לא היה עוסק בכך וההשלכות של כך על רציפות החיים ברורה מאליה.

8. סיוע לרשויות המקומיות

- פיקוד העורף אכן הוכיח את יכולתו לסייע לרשויות המקומיות בניהול משבר הקורונה, אך לא ברור איך הטענה הזו רלבנטית למכתב שבבסיסו נימוקים לסגירת המוקד ובמיוחד שהראינו שדווקא פיקוד העורף מבקש להדק את שיתוף הפעולה לרבות:
 - א. ההצעה של רע"ן התנהגות שהמוקד יסייע בטיפול דיפרנציאלי היות והפיקוד עוסק בפעולות רחב.
 - ב. ההסכמה עם מפקד מרס"ל על נציגות של מוקד החירום בשולחן מרס"ל בדומה לנציגות של החברה החרדית בשל חוסר ההיכרות המספק עם החברה הערבית.
 - ג. שיתוף הפעולה ההדוק עם מערך ההסברה בפיקוד העורף שכלל מס' ישיבות לא מבוטל, קבוצת ווטצאפ ייעודית ויותר מכל – הכרה רשמית של ראש מערך ההסברה על נחיצות פעילות ההסברה במוקד.
 - ד. ההסכמה המיידית של מפקד פיקוד העורף להקים וועדה המשותפת שתכליתה בחינת הפערים במערכי הפיקוד והכנת הצעה כיצד להתמודד איתם. האלוף מילוא הקשיב להצעה בביקורו במוקד יחד עם

מנכ"לית המשרד ב 20/3 ומיד לאחר מכן הודיע שהוא נענה להצעה זו מול ראשי הרשויות, המנכ"לים והקב"טים שהגיעו למפגש עימו.

לסיכום:

המוקד אינו פוגע בסמכותו של אף גורם רשמי, להפך, אותם גורמים בירכו על השיתוף פעולה למען קידום המטרה המשותפת וראו בו גורם מתכלל ויעיל.

לא בשולי הדברים אציין שנדהמתי מתגובת המשרד כפי שנוסחה לתקשורת ביחס לפניות בנושא סגירת המוקד ובמסגרתה צויין שההחלטה על הקמת המוקד הייתה החלטה "תמוהה מחוסרת כל ביסוס מקצועי" שעה שלהחלטה הזו התקבלה בועדת המכרזים של המשרד ולה שותפים בלל גורמי המקצוע במשרד ומחוצה לו ומבוססת אך ורק על שיקולם מקצועיים שלא נפל בהם שום פגם, שבבדיקתן הראשונית נראה כי "ניתן מענה מלא לכל אותם צרכים לחברה הערבית במצב חירום ושגרה" – אמירה שאין לה שום בסיס.

המצב הנוכחי שבו נותר הציבור הערבי ללא מענה הוא מדיר שינה. אנא שיקלו את הדברים מחדש, אני לרשותכן לכל בירור ועניין שיאפשר מתן מענה הולם לרשויות ולאזרחים ככל שתפרוץ מלחמה בצפון (חו"ח).

בברכה,

חסאן טואפרה

ראש הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים

העתק:

רועי יסוד, ראש מטה הרשות לפיתוח כלכלי ומנהל פעילות החירום מטעם הרשות

הרקע והרציונאל:

שר הביטחון הכריז ביום 7 באוקטובר 2023 על מצב מיוחד בעורף ברדיוס של 80 ק"מ מרצועת עזה ומאותה עת, מדינת ישראל נכנסה למלחמה. כתוצאה מאירועי הלחימה נדרש הערכות שיא לחירום בעורף לצד פעולות אקטיביות להרגעת הרוחות ושמירה על שגרה ככל הניתן ומניעת התלקחויות.

המשרד לשוויון חברתי אמון על הטיפול באוכלוסייה הערבית במדינת ישראל, אוכלוסייה שמצריכה מתן מענים ייחודים ופתרונות במסגרת מצב החירום המיוחד שהוכרז.

החברה האזרחית בישראל ובחברה הערבית בפרט נמצאת בהיערכות-חסר למצב חירום במדינה. לכן יש צורך להתמודד עם המחסור על ידי שימוש בכלים הקיימים ולמקסם אותם.

הצעתנו היא להקים חדר מצב ליישובי החברה הערבית במרכז ובצפון (לדרום מוקד עצמאי) בהובלת וועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל (להלן – הוועד) והמשרד לשוויון חברתי. הוועד מרושת היטב ברשויות המקומיות, זוכה ללגיטימציה גבוהה אצלן ומהווה כתובת אמינה עבורן. במצב כזה יכולת ההקמה וההפעלה תהיה טובה יחסית.

לאחר דיון עם פיקוד העורף (שם גם מזהים את הערכות החסר) ומתוך הבנה שהוועד יכול לשמש ערוץ משמעותי לחברה הערבית דרך הרשויות המקומיות ולאחר סריקת השטח והבנה כי מרבית האנרגיה ברשויות מופנית כרגע למצב החירום, אנחנו מציעים להקים מיידית חדר מצב של הוועד אשר יונחה באופן ישיר על ידי פק"ע.

פיקוד העורף יזמן באופן קבוע את צוות חדר המצב לישיבות תכופות לטובת הפעלה מיטבית של חדר המצב (מידע, תפעול), ובנוסף ישנן כמה יוזמות שהחדר המצב יקדם באופן עצמאי.

מטרות ומשימות אפשריות לחדר מצב:

1. קבלת מידע חיוני מפיקוד העורף בעת חירום.
2. הנגשת מידע חיוני בעת חירום לחברה הערבית (לקח שנלמד במהלך תקופת הקורונה).
3. ניטור המידע שנמצא ברשתות החברתיות וסינון מידע שגוי (בדגש על מתסיס) החוצה.
4. העמדת הכשרות למשימות חיוניות לעת חירום בדגש על צעירים ערבים. לדוג':
 - הכשרת מודל מעש"ה (מחויבות, עידוד, שאלות והבנייה) כמענה ראשוני לאנשים שחוו טראומה.
 - הכשרת מגישי עזרה ראשונה.
 - הכשרת צוותי חירום ליישובים.
 - הכשרה להדרכת פעילות הפגתית
5. איגום צרכים שיוגדרו כמענים לעת חירום (בימים הראשונים לפעילות חדר המצב). לדוג':
 - מגוניות ליישובים בדרום.
 - העמדת/הגדרת רכבי פינוי ביישובים.
 - ציוד לעת חירום: מכשירי קשר / ציוד רפואי בסיסי / סלי מזון/ ביגוד ושמכות....

• ועוד...

6. הפעלת קואליציית ארגוני חברה אזרחית בתחומים שונים בדגש על פנאי, ספורט ועוד. הפעלת מתנדבים, ארגוני נשים,

מעקב משפטי ועוד..

7. איגום צרכי התנדבות במרחב האזרחי, הנגשתם לצעירים הערבים ועידודם לפעול.

דפוס פעולה עקרוני:

1. צוות חדר המצב יכלול: מנהל, נציג מערך חירום (פק"ער/משרד), נציג הרשות לפיתוח כלכלי, רכז תקשורת ומדיה (תרגום, הפצת הודעות, ניטור רשתות), רכז מחשוב (דש בורד, מערכת מידע), רכז לוגיסטיקה וציוד, רכז קשר חברה אזרחית (שת"פ עם מרס"ל – מרכז הסיוע לאזרח, בפק"ער), רכז הכשרות (קשר עם רכז הכשרות במשרד לשוויון חברתי וכן עם רכז הכשרות בפק"ער). במידת הצורך הצוות יגדל.
2. חדר המצב יכלול מיקור חוץ של שירות מוקד טלפוני בשפה הערבית לטובת העברת מידע ומשימות שונות.
3. חדר המצב יפעל 6 ימים בשבוע במשך למשך 8-10 שעות ביום. המוקד הטלפוני יפעל יותר שעות.

עלות, מימון:

1. עלות משוערת להעמדת והפעלת חדר המצב: 130 אש"ח לשבוע, 550 אש"ח לחודש.
2. העלות כוללת: תפעול משרדים, עלויות שכר, ציוד, הסכמי התקשרות, ניידות, שונות.
3. מימון: ממשלתי בנוסף מבוצעים מאמצים לגיוס פלנטרופיה.

הנימוקים לבחירת הרשות שבה יוקם חדר המצב:

המשרד לשוויון חברתי מעוניין להתקשר עם עיריית כפר קאסם לצורך הקמה, הפעלה וניהול של חדר מצב לצורך מתן מענים בתקופת המלחמה, וככל הנדרש על ידי המשרד גם לאחר תקופת המלחמה, בהתאם למפרט השירותים המתואר בנספח המצורף.

הנימוקים לבחירת עיריית כפר קאסם:

1. הרשות המקומית שתבחר לניהול חדר המצב ומתן השירותים המפורטים היא אחת מהרשויות המקומיות המפורטות בנספח א' להחלטת הממשלה 550 מיום 24.10.2021 וזאת בשל הזיקה לפעילות המשרד האמון על יישום ותכלול ההחלטה והעבודה מול רשויות אלו.
2. הרשות המקומית שתבחר לניהול חדר המצב היא רשות מקומית שנמצאת בתוך אזור העורף המיוחד (קרי 80 ק"מ ברצועת עזה) וזאת בשל התנאים הייחודיים החלים על רשויות באזור זה.
3. הרשות המקומית שתבחר היא רשות שבה מתגוררים מעל 25 אלף תושבים וזאת על מנת לאפשר מתן מענים דרך רשות מרכזית.
4. הרשות שתבחר היא רשות שלמשרד קיים הסכם שיתוף פעולה במיזם מוארד וזאת על מנת להקים ביעילות ובמהירות את המרכז בשל מצב החירום.

על בסיס הקריטריונים הנ"ל, הרשויות הרלבנטיות הן כפר קאסם וטירה.

בשל מועד הבחירות לרשויות המקומיות הקרב, מוצע לבחור ברשות שבה ראש העיר המכהן אין מתמודד לבחירות וזאת על מנת למנוע שימוש לרעה במשאבי המרכז לתעמולת בחירות וגם על מנת לאפשר שיתוף פעולה מלא והקצאת זמן מלאה של ראש העיר לסיוע בהקמת חדר המצב.

על פי המידע שנבדק ואומת, ראש העיר טירה המכהן מתמודד שוב בבחירות. ראש עיריית כפר קאסם הודיע על אי רצונו להתמודד ולא הגיש מועמדות לבחירות לעירייה. בשל כך, מוצע להתקשר עם עיריית כפר קאסם בנושא.

בנוסף, לאור העובדה שחדר מצב זה ינוהל ויתופעל בשיתוף פעולה מלא על ידי ועד ראשי הרשויות הערביות, ועד ראשי הרשויות ממליץ אף הוא על עריכת ההתקשרות עם עיריית כפר קאסם בשל חשיבותה של העיר, מרכזיותה והשיתוף הפעולה המלא שלה עם כלל הרשויות הערביות באזור ובכלל.